

FULLINFORMATIU

COL·LEGI D'EDUCADORS I EDUCADORS SOCIALS DE CATALUNYA

84
ESTIU 2018

3 | PRESENTACIÓ

Lluís Vila i Francesca Ferrari

4 | TEMA DESTACAT

Camins i perspectives professionals de l'educació social

7 | COL·LEGI

El CEESC en coordinació amb les universitats catalanes

Estrenem *Full Informatiu*

DEFENSA DE LA PROFESSION: Recursos de reposició

Lectures *no obligatòries* per a aquest estiu

AL CEESC ENS HEM PRONUNCIAT: Maig 2018

DONEM VEU ALS COL·LECTIUS: Àmbits i funcions de la figura professional de l'educadora i l'educador social als centres escolars

14 | OPINIÓ

Estratègies educatives en patologia dual

Jornada Post 6è Congrés Salut Mental. Migracions, exili i refugi: drets humans i salut mental

21 | MIRADES

L'EDUCADORA SOCIAL MISTERIOSA: Com mesurar la pèrdua de creativitat dels ES?

VIST A LES XARXES

22 | DOSSIER PROFESSIONAL

EXPERIÈNCIA PROFESSIONAL: Hospital de dia. Sant Joan de Déu

Dret a la pròpia imatge. Concretament en el cas de menors d'edat (I)

PUBLICACIONS D'INTERÈS

TASTETS DE LLENGUA: a l'entrar o en entrar?

AL BLOG DEL CEESC

29 | SERVEIS

Docs Barcelona del mes

SOOP

30 | ACTIVITAT COL·LEGIAL

#11JIES. Repensant el sistema de protecció des de les bones pràctiques

I després del 'Sense Ficció', que?

Els tres vídeos guanyadors dels Premis RetinES

36 | AGENDA

AGENDA D'ACTIVITATS

Catàleg de formació. Tardor

Càpsules d'Educació Social

Edita:

**Col·legi d'Educadores i
Educadors Socials de
Catalunya (CEESC)**

Aragó, 141-143, 4a planta.
08015 Barcelona
Tel. 93 452 10 08
Fax. 93 518 30 54

Redacció: comunicacio@ceesc.cat

Disseny i maquet: Jordi Sales Roqueta
Il·lustracions: Jordi Sales Roqueta

Impressió: Codipre Arts Gràfiques, SL.
Sabadell
Dipòsit Legal: B-20441/91
ISSN: 1888-4725
Revista periòdica

**El Col·legi no es fa responsable de les opinions que
no han estat emeses directament pel Col·legi en
les seccions que li pertocquen, ni del contingut dels
articles que no hagin estat directament
organitzats pel CEESC.**

En conveni amb:

**Diputació
Barcelona**

LLUÍS VILA I FRANCESCA FERRARI

Comparteixen vicepresidència
a la Junta de Govern del CEESC.

LLUÍS: Després d'incorporar-me a la Junta de Govern del CEESC a meitat del passat mandat, en aquesta nova Junta compartim vicepresidència amb la Francesca, al costat de la Maria Rosa i la resta de companyes. Una Junta entusiasta i compromesa amb ganes d'aglutinar i comprometre més professionals en la construcció de més i millor educació social.

FRANCESCA: Sí, Lluís! I torno a ser aquí! Fa força anys ja vaig estar a la Junta de Govern del CEESC, però pel desenvolupament de la meva tasca diària vaig haver d'allunyar-me'n una mica. Ara, en jubilar-me, tot i que continuo en l'àmbit de la mediació, he cregut que tindria més temps i he decidit participar de nou a la Junta de Govern, al grup de Sèniors i, per descomptat, continuar al Col·lectiu Professional de Mediació del CEESC. En fi, que no tinc espai per a l'avorriment, però és un plaer estar present i activa en la construcció de l'Educació Social que pot liderar el Col·legi, el nostre CEESC. I també estic contenta de presentar amb tu el *Full Informatiu* número 84, com a vicepresidents de la nova Junta de Govern. Just aquest que obre una nova etapa, que estrena nova imatge i canvis en el contingut.

LLUÍS: No sé si podré dedicar al CEESC tants anys i esforços com has fet tu, Francesca, en aquestes 2 etapes de la teva trajectòria al CEESC. Certament, els sèniors del CEESC apor-teu molt més amb l'experiència acumulada amb

el temps i l'edat. Personalment, em quedo amb la lliçó de compromís persistent que ens doneu cada dia. Vàreu crear la formació i reconeixement de la professió; les vostres trajectòries professionals deixen empremta allà on heu exercit i, un cop feu una passa al costat laboralment parlant, manteniu el compromís i l'activisme pel creixement i prestigi de l'ofici...

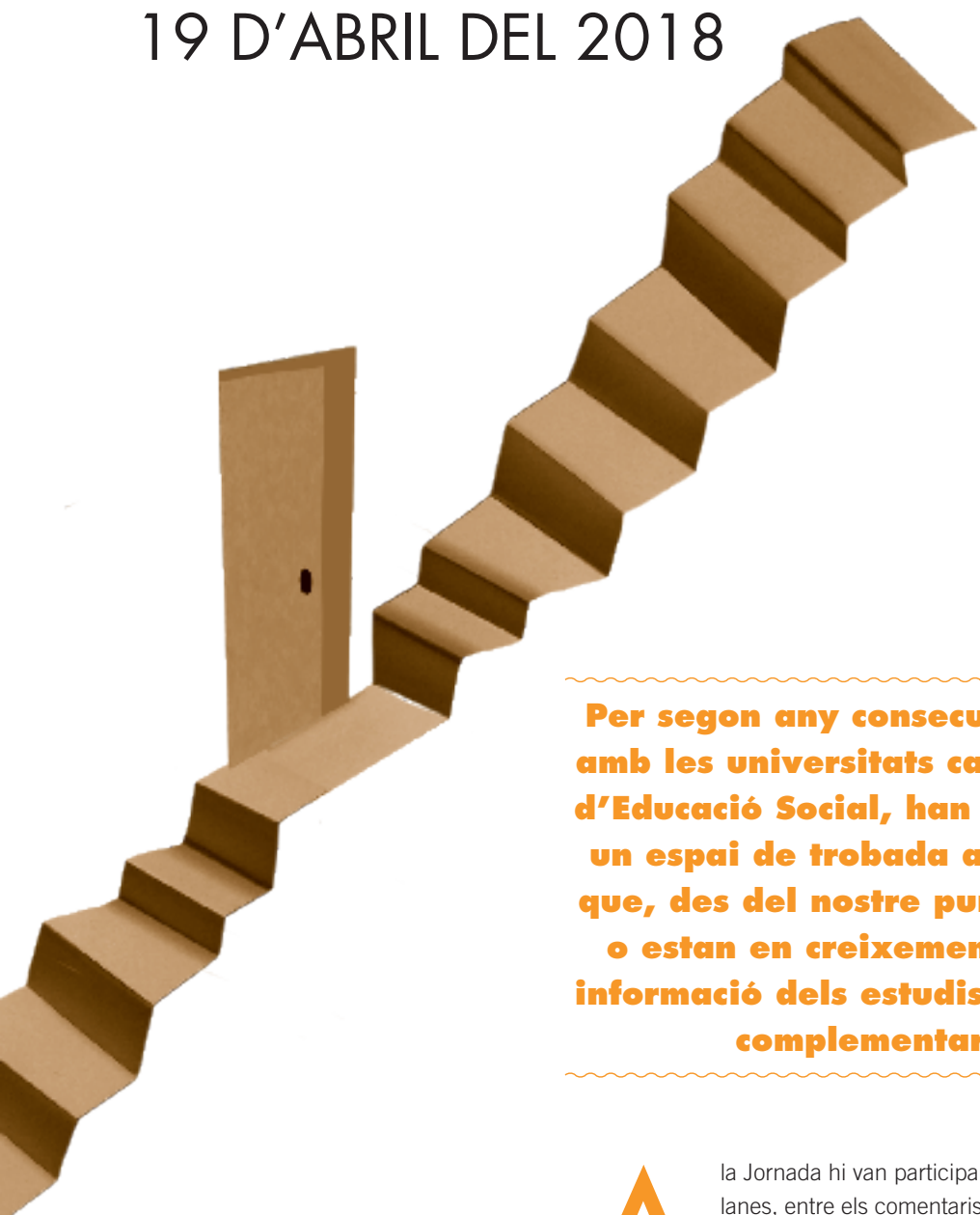
FRANCESCA: Lluís, parlaves en la presentació del *Full* de fa uns números enrere de "la força del conjunt", doncs estic totalment d'acord amb tu. Hi ha molts professionals educadors socials en actiu que hem de demostrar la força que tenim, posar la nostra llavor i canviar aspectes socials i comunitaris que no funcionen adequadament. Naturalment amb coordinació amb d'altres professions. Però si convé tirar del carro, fer-ho és el desig de la nova Junta de Govern, per això ens hi hem posat.

LLUÍS: Cert, Francesca, una nova Junta que ens hem presentat amb **22 compromisos** per a aquest mandat al servei de la professió i dels seus professionals per als propers 4 anys.

FRANCESCA: Companyes i companys, el CEESC ens brida l'oportunitat d'estar presents en els diversos sectors d'intervenció i d'empènyer en tots els fronts que tenim oberts per millorar la professió. Us convidem a participar de l'activitat col·legial i a conèixer tots i cadascun dels col·lectius professionals del CEESC. ●

CAMINS I PERSPECTIVES PROFESSIONALS DE L'EDUCACIÓ SOCIAL #PERSPECTIVES18

19 D'ABRIL DEL 2018

Per segon any consecutiu, el CEESC conjuntament amb les universitats catalanes on es cursa el grau d'Educació Social, han proporcionat als estudiants un espai de trobada amb professionals d'àmbits que, des del nostre punt de vista, són innovadors o estan en creixement. També van poder tenir informació dels estudis de postgrau amb els quals complementar la seva formació.

A la Jornada hi van participar 45 alumnes de totes les universitats catalanes, entre els comentaris que en vam rebre, destaquem: “la importància de poder apropar-nos a l'experiència dels professionals dels diferents àmbits i resoldre dubtes”; “veure el que s'ha fet i cap a on es dirigeix l'educació social és interessant i ajuda a saber cap a on dirigir-te un cop acabat el grau”; “comptar amb l'experiència de professionals de diferents àmbits i parlar-hi directament, et dona l'oportunitat de fer un tastet i escoltar de primera mà què s'està fent i què queda per fer.”

David Vázquez, membre d'un dels col·lectius professionals del CEESC, creu que “una jornada com aquesta hauria de significar una finestra oberta per a la nostra professió, un nou redescobriments de la praxis d'una societat canviant”.

Taula rodona sobre contractació i empenedoria¹

Es va presentar una taula rodona sobre contractació i empenedoria, en què van participar els ponents **Xavier Puig**, *educador social (col·legiat 1158), membre de CEPS Projectes Socials* i **Joan Muntané**, *educador social (col·legiat 1009), membre de Drecera, SCCL*. Aquest espai de reflexió va girar a l'entorn del posicionament i les competències dels professionals de l'educació social a la nostra societat, complexa i dinàmica; així com dels elements tangibles i intangibles que es posen en joc en desenvolupar un projecte d'empenedoria i/o economia social.

Els ponents van presentar els seus projectes actuals, destacant la importància d'analitzar la realitat social per tal de donar resposta a les necessitats existents; incint en què "els projectes i els serveis desapareixen quan deixen de donar resposta a les necessitats detectades".

En primer lloc, van destacar la importància del procés d'incorporació dels estudiants a les universitats, del coneixement, estratègies i metodologies, i valors de la professió; així com la necessitat de crear espais d'aprenentatge reflexius i aterrats en contextos professionals (socioeducatius, laborals, comunitaris...). Per això, és important reforçar el lligam entre les universitats i el col·legi professional.

Així doncs, en relació amb l'àrea del coneixement (**dimensió científica**) de la professió es va comentar que és quelcom necessari per exercir la praxi i que s'ha de posar rigor i interès per conèixer-la, incorporant-hi elements d'anàlisi i reflexió. Així com les diferents estratègies i metodologies (**dimensió tècnica**) i valors (**dimensió valorativa**) que els professionals van aprenent i integrant durant les seves pràctiques professionals i després a la seva tasca diària, amb una voluntat d'humilitat, implicació i superació.

Pel que fa a l'empenedoria social, van apostar per "tenir una idea i voler fer-la realitat", motivant els professionals a construir sectors conjuntament, cercar les esclatxes i explorar els diversos nínxols d'ocupació; qüestionant-se sempre els "què?", els "per què?" i els "per a què?" de l'acció socioeducativa. Així com conèixer l'ampli ventall d'opcions jurídiques existents (cooperatives, associacions, fundacions...) i optar per la que més s'ajusti, de manera coherent i sostenible, a allò que es vol portar a terme.

Amb relació al perfil de l'educador/a social, van esmentar la necessitat de treballar-se a un mateix com a persona i com a professional, la capacitat de planificació i gestió, la implicació en el projecte de centre i el treball cooperatiu, l'adquisició d'una mirada flexible i creativa, el sentit comú... Així com la importància de tenir espais de supervisió i ètica individuals i grupals.

Per finalitzar, el públic va reflexionar a l'entorn de si avui en dia, en entorns i tasques canviants, és una bona inversió especialitzar-se en estudis de Màster i sobre si cal un mínim d'experiència per poder accedir a un lloc de treball, i van fer-se paleses inquietuds sobre quins àmbits triar en finalitzar els estudis de grau.

Tant en **Xavi Puig** com en **Joan Muntané** es van posicionar en la necessitat d'especialització dels estudis postuniversitaris, segons els àmbits d'intervenció, per exemple, salut mental, intermediació... i allò que apassioni el professional; així mateix van secundar el tema complex de l'experiència requerida abans d'accedir a una feina

És important reforçar el lligam entre les universitat i el col·legi professional.

1. La crònica de la taula l'han escrit l'Elisabet Massons, col·legiada 2637, i la Fátima Cevallos, col·legiada número 10372, que van ser les dinamitzadores de la taula.

concreta, amb el matís que en alguns recursos d'alta formació sempre estaria millor tenir-la. I per últim, van destacar en positiu el treball interior d'un mateix, la capacitat per plantejar-se constantment noves preguntes, reptes i informar-se i conèixer les diferents branques professionals i els sectors emergents d'avui en dia.

Espai d'àmbits professionals

Vam preguntar als professionals que van participar en aquest espai quins reptes de futur creuen que té el seu àmbit professional i vam fer-ne un vídeo de cada àmbit, que podeu consultar al canal de youtube del CEESC.

En destaquem algunes frases:

Art i Transformació Social. *Josep Ma Aragay, Integrador social, educador social i musicoterapeuta especialitzat en l'ús social de les arts.*

"L'art, la cultura, l'esport, no és transformador en si mateix, hi hem de posar una carrega d'intencions. Necessitem més educadores i educadors socials en el sector."

Dependències policials. *Jordi Martínez, mosso d'esquadra i integrador social. Membre del Col·lectiu professional d'Educació Social a les Dependències Policials.*

"Darrere de cada problemàtica hi ha unes necessitats socials que cal atendre. El policia no ha de ser un ES, però hauria d'incorporar eines, a banda de les penals, com ara l'empatia, l'escolta activa, l'apoderament, per entendre que darrere de cada persona hi ha una història de vida."

Escola. *Elisabeth Arpal i Montse Sánchez, membres del Col·lectiu professional d'Educació Social i Escola del CEESC.*

"La figura dels educadors socials als centres educatius ha de ser una figura estable, no només d'apagafocs."

Gènere i LGTBI. *Maria Lluïsa Jiménez, Cap de l'Àrea per a la Igualtat de Tracte i No-discriminació de persones LGTBI de la Generalitat de Catalunya.*

"Les polítiques públiques i tots els serveis a les persones han d'incorporar aquesta mirada d'igualtat de gènere i d'igualtat per orientació sexual, identitat de gènere i expressió de gènere."

Mediació. *Laia González i Francesca Ferrari, educadores socials. Membre del Col·lectiu professional d'Educació Social i Mediació del CEESC.*

"El repte és desvincular la mediació de la via i dels processos judicials. No n'és una alternativa, la Mediació té una entitat pròpia com a metodologia de gestió del conflicte."

Persones sense llar. *David Vázquez, educador social, col·legiat 5992. Membre del Col·lectiu professional d'Educació Social i Persones sense llar del CEESC.*

"L'exclusió residencial és un gran problema que estem patint a les grans ciutats. Els preus desorbitats impedeixen polítiques d'habitatge protegit viable."

Prostitució. *Mónica Gigón, pedagoga, Membre del Grup de recerca en Educació Moral GREM.*

"Cal acotar el que oferim a les dones i homes que es dediquen a la prostitució a les seves demandes."●

El professional ha de plantejar-se constantment noves preguntes, reptes i informar-se i conèixer les diferents branques professionals i els sectors emergents.

Els vídeos de cada àmbit els podeu consultar al canal [youtube.com/CEESCTV](https://www.youtube.com/CEESCTV).

EL CEESC EN COORDINACIÓ AMB LES UNIVERSITATS CATALANES

PER QUÈ, COM HO FEM I QUÈ EN SURT

En aquests últims anys, aquest espai ha arribat a posicionaments compartits, a incidir en els currículums formatius i a promoure la presència d'educadores i educadors socials com a docents.

Fa quasi vint anys que el CEESC manté contacte amb les universitats d'arreu del país, des de ben bé els seus inicis. Com qualsevol altra disciplina, seria inimaginable que no fos així també per a l'Educació Social, en què la relació estreta, els binomis, són clau per a un millor coneixement, pràctica i acompanyament a les persones.

En aquests anys s'han dut a terme de manera conjunta moltes accions i projectes: des de presentacions del CEESC a les universitats o revisions del pla d'estudis de la diplomatura o del grau, a incentivar la professió a rebre estudiants en pràctiques i a organitzar jornades entre professionals i professorat, com les jornades sobre perspectives professionals a l'entorn de l'Educació Social o el *Celebrem i construïm professió*, en què donem veu a l'alumnat.

També s'han aconseguit diverses fites. La més complexa, i la que segurament es recorda més, és l'aprovació per part del Govern espanyol a la proposta d'homologació a la Diplomatura en Educació Social de les formacions prèvies a la seva existència, aconseguida l'any 2000, després d'anys de lluita, paciència i suor.

Una segona fita a destacar és la consolidació d'un espai permanent de coordinació i col·laboració entre les universitats catalanes i el CEESC, un espai on compartir recerca, activitats i jornades amb contingut d'interès tant per als alumnes com per a la professió. En aquests últims anys, aquest espai ha arribat a posicionaments compartits, a incidir en els currículums formatius i a promoure la presència d'educadores i educadors socials com a docents.

D'aquest espai de coordinació entre les universitats catalanes i el CEESC en formen part totes les coordinadores i els coordinadors dels Graus d'Educació Social, i la seu del Col·legi ofereix un espai de trobada acollidor i neutral per a tots els responsables de la disciplina a Catalunya, on es comparteixen neguits, i interessos, tenint la professió a prop.

Fem feina des del compromís, la participació i els equilibris entre totes les parts. I encara que hi ha molt camí a recórrer, des d'aquesta corresponsabilitat, intentem que totes les propostes siguin treballades de forma conjunta. ●

L'acte 'Celebrem i construïm professió' se celebrarà el dimarts, 2 d'octubre a la tarda.

ESTRENEM FULL INFORMATIU

Amb aquest número, el 84, encetem una nova etapa del *Full Informatiu*, la revista del CEESC que va néixer l'abril de 1999 com a eina de comunicació directa amb les persones col·legiades.

L'objectiu del canvi era adequar la revista a a les vostres inquietuds i propostes. Per això, del 24 de maig al 25 de juny del 2017, vam proposar-vos respondre a l'enquesta "Quin *Full Informatiu* vols?", per tal de captar les vostres opinions sobre el contingut i el disseny de la nostra revista i poder revisar-la i actualitzar-la. Des de l'Àrea de Comunicació del CEESC hem treballat al voltant de les 144 respostes que vam rebre a l'enquesta, juntament amb Jordi Sales, el dissenyador i maquetador de la revista.

Potser a simple vista, el que més destaca són els canvis que hem fet en el disseny. Veureu que hem modificat tipografies, mides dels títols i hem volgut que el disseny aportí cohesió al conjunt i ajudi a distingir les diferents seccions de la revista. Hem volgut mantenir, així sí, la mida, el tipus de paper i els colors que marquen l'època de publicació de la revista: taronja, per a la primavera; blau, per a l'estiu; verd, per a la tardor i grana, per a l'hivern.

Però també hem fet canvis en el contingut. Ens vau demanar més experiències, opinions

i entrevistes. Amb la nova estructura, esperem apropar-vos, encara més, la veu dels educadors i les educadores socials.

Cada número tindrà un tema destacat treballat en profunditat. Els col·lectius professionals del CEESC tindran una secció fixa on parlar del seu àmbit, a través d'articles o d'entrevistes i també mantindrem el dossier professional, on hi haurà lloc per a una experiència en cada número.

La columna d'opinió *L'educadora social misteriosa* ens donarà un contrapunt mordaç a l'actualitat de l'Educació Social, no us la perdeu! I, a més, farem un recull del que ens ha cridat l'atenció a les xarxes socials.

I, com no podia ser d'una altra manera, mantenim l'agenda d'activitats del CEESC, però amb un aire nou, amb la idea que amb un simple cop d'ull pugueu saber què us interessa de tot allò que us proposem.

Esperem que tots aquests canvis us agradin i responguin d'una manera o altra al que ens vau demanar els que vau respondre l'enquesta, als quals aprofitem per agrair-vos la participació. ●

Ja sabeu que podeu escollir rebre el *Full Informatiu* en paper o en digital. Si ara no l'esteu rebent en el format que voleu, feu-nos arribar un correu a comunicacio@ceesc.cat i us canviarem la forma d'enviament de cara al proper número.

RECURSOS DE REPOSICIÓ

Com ja sabeu una de les funcions del Col·legi és representar i defensar els interessos i les atribucions dels professionals de l'Educació Social.

Per aquest motiu consultem les bases de les convocatòries de licitació de serveis i les convocatòries de llocs de treball per a educadores i educadors socials.

El que pretenem amb la presentació dels recursos a licitacions de serveis és que s'adeqüin a la normativa en matèria diversa com l'aplicació del conveni col·lectiu segons el sector, la categoria professional, les funcions a desenvolupar i la ràtio de professionals en els serveis.

Durant els dos primers trimestres de l'any, hem presentat 8 recursos a licitacions de serveis:

Ajuntament de Barcelona.
Ajuntament de Cornellà.
Ajuntament de Gavà.
Ajuntament d'Igualada.
Ajuntament de l'Hospitalet de Llobregat.
Ajuntament de Masquefa.
Ajuntament de Matadepera.
Ajuntament de Polinyà.

Pel que fa a les convocatòries de treball, el que volem és assegurar que en totes es demani que el personal "educador/a social" estigui en possessió de la titulació universitària d'Educació Social o estigui habilitat per qualsevol col·legi professional d'educadores i educadors socials.

Durant els dos primers trimestres de l'any, hem presentat 21 recursos a convocatòries de treball:

Ajuntament de Balsareny.
Ajuntament de l'Hospitalet de Llobregat.
Ajuntament de Llagostera.
Ajuntament de Lliçà d'Amunt.
Ajuntament de Matadepera.
Ajuntament de Montmeló.
Ajuntament de Montornès del Vallès.
Ajuntament de Pineda de Mar (2).
Ajuntament de Sant Adrià del Besòs.
Ajuntament de Sant Andreu de Llavaneres.
Ajuntament de Santa Coloma de Gramenet.
Ajuntament de Santa Cristina d'Aro.
Ajuntament de Viladecans.
Consell Comarcal de l'Alta Ribagorça.
Consell Comarcal de la Garrotxa.
Consell Comarcal del Montsià.
Consell Comarcal del Pallars Jussà.
Consell Comarcal del Vallès Oriental.
Gestió de Serveis Sanitaris. Departament de Salut.
Generalitat de Catalunya.
Pius Hospital de Valls.

D'aquesta darrera desestimació, hem tornat a presentar noves al·legacions al respecte per tal que es tingui en compte el que marca el *Decret 142/2010, d'11 d'octubre, pel qual s'aprova la Cartera de Serveis Socials 2010-2011*. ●

D'aquests 29 recursos, hem rebut 4 respostes (3 acceptant els recursos de reposició i 1 desestimant-lo).

El recurs de reposició és un recurs administratiu ordinari, de caràcter potestatiu, la resolució del qual correspon al mateix òrgan que ha dictat l'acte recorregut.

LECTURES NO OBLIGATÒRIES PER A AQUEST ESTIU

Comitè d'Ètica del CEESC.

Dedicar hores de l'estiu a llegir és una bona manera de gaudir, a la platja o a l'ombra d'un bon pi. Hem sentit moltes vegades que llegir ens fa més lliures. El cert és que llegir ens fa més rics en paraules i coneixements, que ens ajuda a imaginar altres vides, a comprendre la diferència, a conèixer altres realitats, a viatjar a altres mons, a menjar en altres taules. Llegir és en definitiva un plaer.

Des del Comitè d'Ètica del CEESC us hem preparat una selecció de llibres que pensem que poden ser interessants i que us poden acompanyar aquest estiu sota el braç, amb la voluntat que gaudiu de la lectura i la seguretat que no us deixaran indiferents.

BLANQUES JUGUEN I GUANYEN. REFLEXIONS ÈTIQUES D'UN EDUCADOR SOCIAL

Autor: Dueñas, Joan.

Edita: Barcelona: Setzevents, Barcelona, 2012.

En aquest text, l'autor presenta una reflexió sobre aspectes ètics de la professió a partir de la vivència del seu exercici professional al llarg de molts anys d'experiència. Es tracta d'una redacció que relaciona de forma adequada els conceptes teòrics amb les experiències quotidianes i la forma com aquests conceptes es materialitzen en el dia a dia de l'activitat. Ens parla d'acompanyament, de responsabilitat i d'integració social i ho fa des de la vivència del concepte i des del seu reflex en els contextos, en les persones i en les relacions.

LOS LÍMITES DEL PERDÓN: DILEMAS ÉTICOS Y RACIONALES DE UNA DECISIÓN

Autor: Wiesel, Simon.

Edita: Barcelona: Paidós, 1998.

Basat en una història real en què un nazi li demana perdó a un jueu -triat a l'atzar- pels seus pecats. Un dia, mentre estava reclòs en un camp de concentració alemany, Simon Wiesenthal va ser conduït des del seu lloc de treball fins al llit d'un membre de les SS que estava a punt de morir. Turmentat pels crims en els quals havia participat, el soldat volia confessar-se i obtenir l'absolució de llaivis d'un jueu. Aquesta estranya trobada i el dilema moral que li va produir va desencadenar un seguit de qüestions morals sobre la possibilitat i els límits del perdó. Podem i hem de perdonar un criminal penedit? Podem perdonar els crims comesos contra els altres? Quin és el deute que tenim amb les víctimes?

LA LLEI DEL MENOR

Autor: MacEwan, Ian.

Edita: Barcelona: Anagrama, 2015.

La Fiona Maye, jutge del Tribunal Superior especialitzada en dret de família, ha anat arraconant la idea de formar una família. Quan el seu marit, a punt de fer seixanta anys, se'n va de casa, apareix el cas..., apareix el cas de l'Adam Henry. És anormalment madur i encesament sensible, i exhibeix una bellesa que fa joc amb la seva ment, tan esmolada com ingènua; però que està malalt de leucèmia. I que, assumint les conseqüències de la fe dels seus pares, testimonis de Jehovà, ha decidit rebutjar la transfusió que li salvaria la vida. Però l'Adam encara no n'ha fet divuit, i el seu futur depèn de la Fiona.

La llei del menor és una novel·la que juga en el terreny de l'escriptura més incisiva: el de les preguntes difícils de respondre però impossibles d'ignorar. ●

AL CEESC

ENS HEM PRONUNCIAT

MAIG 2018

Condemnem la sentència de "La Manada"

El conjunt de col·legis membres del CGCEES vam condemnar la sentència que va emetre l'Audiència de Navarra en el cas de "La Manada". Ens unim a totes les veus de protesta i al clam popular, condemnant una sentència que no recull com a violència unes relacions sexuals sense consentiment.

No a les rebaixes del Pacte d'Estat contra la violència masclista

Amb el lema "No a les rebaixes del Pacte d'Estat contra la violència masclista", el CEESC ens vam sumar a les mobilitzacions convocades pel moviment feminista contra l'incompliment del Pacte d'Estat contra la violència de gènere, que demostra que el Govern no prioritza la lluita per garantir la vida lliure de violències masclistes a les dones.

Comunicat del CEESC amb relació al documental "Desemparats" del Sense Ficció

Sense deixar de constatar el nostre rebuig a qualsevol tipus de mala praxi professional que es pugui donar en la nostra professió i en el sistema en general, i assumint-ne l'abordatge, denúncia i sanció, si fos el cas, el CEESC considerem també que no són generalitzables situacions puntuals i que cal contextualitzar cada cas i situació concreta. El programa és una oportunitat per posar en debat aquesta qüestió que hauria de ser cabdal per al nostre país i de la qual el CEESC ja fa anys que se n'ocupa. ●

DONEM VEU ALS COL·LECTIUS

EDUCACIÓ SOCIAL I ESCOLA

ÀMBITS I FUNCIONS DE LA FIGURA PROFESSIONAL DE L'EDUCADORA I L'EDUCADOR SOCIAL ALS CENTRES ESCOLARS

L'escola ha de reflexionar i replantejar-se com assumir els reptes que té plantejats sobre la seva funció educativa i social.

Venim del concepte clàssic d'educació formal, informal i no formal, però avui dia l'educació social és tan formal com la de l'escola; només que fins ara no es fa a l'escola. Però igualment és explícita, intencionada, sistematitzada, amb objectius clars i planificada. No és ni millor ni pitjor, s'hi treballen altres qüestions. Cap agent és suficient per abordar la complexitat dels problemes que es plantegen des del punt de vista de l'educació, que tenen a veure, no només amb la institució, sinó amb la incorporació social de les persones. Cap agent té prou potència per si sol, ni té les respostes des d'un esquema clàssic problema-solució. Per tant, sorgeix la necessitat de treballar col·laborativament per construir respostes en un escenari de multidisciplinarietat, interdisciplinarietat i treball cooperatiu.¹

A Catalunya, cap disposició legal preveu la incorporació institucional d'educadores i educadors socials als centres educatius². El seu perfil i les competències professionals no s'han reconegut com a necessàries.

L'escola, en l'actualitat, ha de reflexionar i replantejar-se com assumir els reptes que té plantejats sobre la seva funció educativa i social així com adaptar-se a les situacions amb què es va trobant degudes als canvis i noves necessitats que envolten els entorns educatius, socials i polítics als quals pertany. Aquestes realitats obliguen a l'escola a plantejar-se mirades noves a l'educació, maneres diferents de treballar o competències professionals que es necessiten per encarar els reptes que té per resoldre o els nous amb què es va trobant.

1. Relatoria de la Jornada d'Educació Social a l'escola: l'equip educatiu més enllà del docent. Intervenció de Jesús Vilar a la Taula interuniversitària, el 6 de juliol de 2017.

2. La figura de l'educadora i l'educador social solament està incorporada per Decret a Extremadura, Castella-la Manxa, Andalusia i Canàries, per tant, hi ha una situació de desigualtat en el dret a l'educació segons el territori.

CC0 Creative Commons

Àmbits i funcions de l'educadora i l'educador social

Els objectius que comparteixen l'educació escolar i l'educació social són inherents en el perfil professional, les competències i els sabers de l'educadora i l'educador social. Per aquesta raó, es veu necessària aquesta figura com a membre de la comunitat escolar, en treball interdisciplinari i col·laboratiu amb els altres professionals del centre i tenint com a àmbit d'intervenció la comunitat educativa (alumnat, famílies, personal no docent, altres professionals, grups i entitats de la comunitat territorial...).

En aquest marc, cal definir quines són les funcions que les educadores i els educadors socials poden dur a terme en els diferents centres escolars. Amb aquesta intenció, des del col·lectiu professional d'Educació Social i Escola del Col·legi d'Educadores i Educadors Socials de Catalunya (CEESC) s'ha presentat un document com a proposta de funcions a desenvolupar als centres escolars. Que les podem resumir en:

- Impulsar la promoció i el desenvolupament de la cultura.

- Promoure l'educació integral i el desenvolupament personal.
- Relacionar la realitat escolar amb les diferents realitats escolars i socials en què el centre educatiu està immers.
- Generar xarxes socials, contextos, processos i recursos educatius i socials.
- Promoure i gestionar la coordinació amb els agents de la comunitat educativa i social per a la col·laboració, el treball i l'aprenentatge conjunt.
- Impulsar i gestionar la mediació social, cultural i educativa.
- Impulsar, coordinar i participar en programes i projectes educatius transversals.

Aquest document el podeu consultar sencer al web del CEESC i és fruit de la reflexió de diferents professionals, de les tasques que s'han dut a terme en diferents projectes en tot l'Estat espanyol, així com de les aportacions de grups de treball. Hi trobareu també les funcions més específiques envers l'alumnat, el centre, el professorat, les famílies i la comunitat.

Des del CEESC animem la comunitat educativa a reflexionar, als centres educatius a obrir les seves mires i portes, al Departament i a la Generalitat a creure en la possibilitat, tal i com ja estan portant a terme altres comunitats. ●

A Catalunya, cap disposició legal preveu la incorporació institucional d'educadores i educadors socials als centres educatius.

ESTRATÈGIES EDUCATIVES EN PATOLOGIA DUAL

Eva Alesanco. Psicòloga clínica. Terapeuta familiar sistèmica, supervisora d'equips i formadora (ealesanco@quorumsocial.cat).

uan es parla de patologia dual ens estem referint a l'existència simultània en una mateixa persona d'un trastorn mental i d'un trastorn addictiu.

Es plantegen principalment dues hipòtesis sobre el desenvolupament d'aquesta patologia:

1. L'addicció a les drogues és un trastorn primari i predisposa l'aparició del trastorn mental, principalment en aquells casos on existeix una vulnerabilitat prèvia.
2. L'addicció apareix degut a un consum que es fa servir per a pal·liar els símptomes psiquiàtrics existents. L'elecció de la droga no és, en aquest cas, un procés a l'atzar, sinó que estaria sustentat en els efectes que té aquella droga per alleujar els símptomes de la malaltia mental.

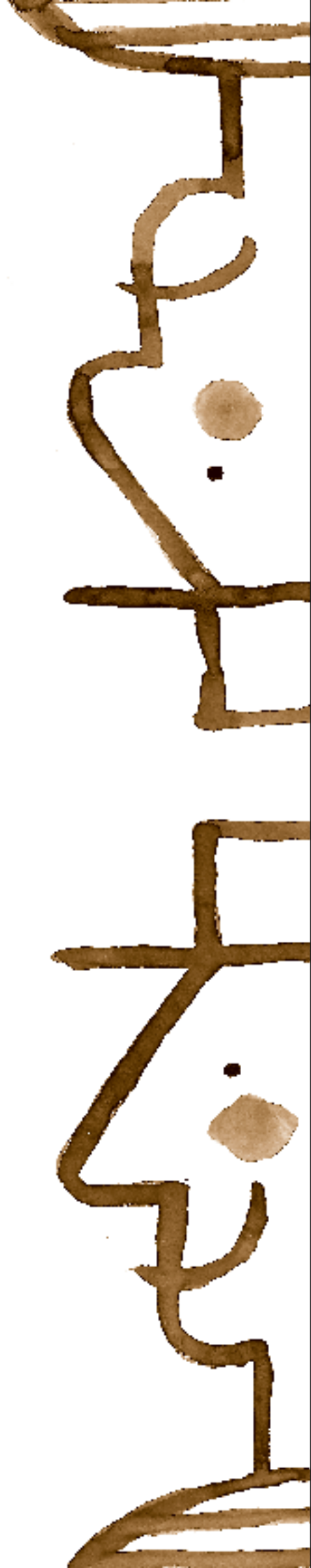
En moltes ocasions l'existència d'aquestes dues patologies en una mateixa persona comporta importants dificultats per a la realització d'un diagnòstic encertat, bé sigui perquè un dels diagnòstics queda ocult o perquè els efectes de les substàncies s'interpreten com a símptomes psicopatològics. Frequentment el pacient, en un primer moment, encobreix el consum de drogues i, per tant, aquest fet sol provocar un diagnòstic erroni.

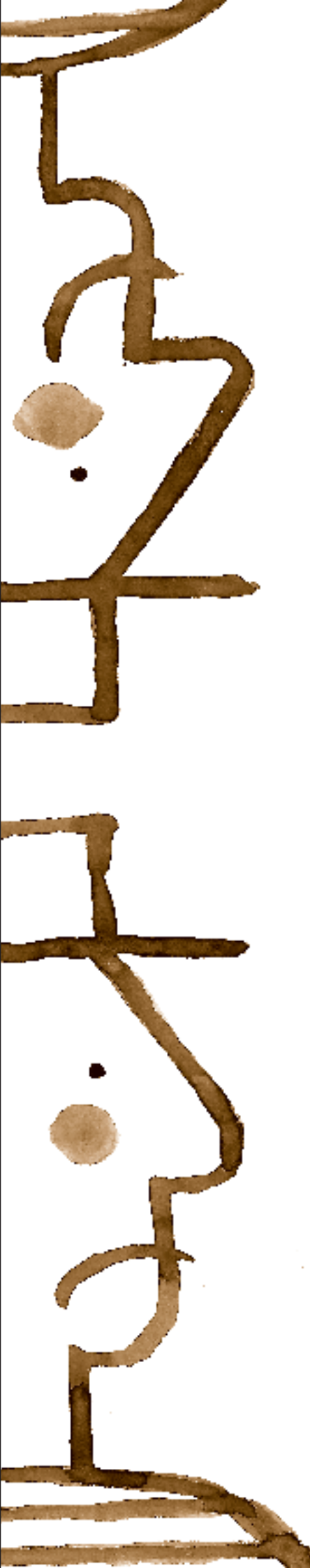
Un dels objectius de la intervenció ha de ser que la persona afectada tingui consciència de totes dues patologies ja que aquesta falta de consciència repercuteix de manera directa en la seva participació i implicació en el tractament, fent que el seu procés de recuperació sigui més lent.

Les dades de què disposem quant a l'èxit o fracàs de la intervenció en patologia dual són les següents:

- Existeix el que anomenem porta giratòria. Aquestes persones

Per patologia dual entenem l'existència simultània en una mateixa persona d'un trastorn mental i d'un trastorn addictiu.

manifesten una sensació de no “encaixar” en els recursos existents, no acabant de ser inclosos ni en els recursos de salut mental ni en els d'addiccions, no complint en molts casos els criteris d'admissió de cap dels dos recursos.

- Existeix un alt índex de fracassos presentant major dificultat d'adherència al tractament i major nombre de recaigudes.

Així doncs és important entendre la patologia dual com una situació diferent a la mera suma de tots dos diagnòstics.

La concurrència en una mateixa persona d'aquestes dues patologies, lluny de ser una excepció, s'ha de considerar un fet comú que forma part de la clínica habitual d'ambdós processos. Els estudis epidemiològics han demostrat que entre un 30 i un 60% de les persones drogodependents presenten una malaltia mental. Així mateix, les dades disponibles ens revelen que cada vegada és més gran el nombre de persones afectades per patologia dual.

Però el cert és que en aquesta malaltia la dualitat existeix també en el propi sistema assistencial. Al nostre país, tret de comptades excepcions, el més habitual és que coexisteixin dues xarxes de tractament relacionades amb aquests trastorns, una per a la salut mental i una altra per a les drogodependències.

Tots els estudis demostren que la complexitat de la patologia dual exigeix per al seu tractament una adequada combinació d'estratègies a nivell farmacològic, psicològic i psicosocial. El tractament més adequat de la patologia dual és el tractament integral o únic, des d'un sol equip, on s'aborden en connexió totes les dimensions del problema. No obstant, si això no és possible, i es realitza un tractament en paral·lel a les dues xarxes assistencials, sí que és imprescindible una eficaç coordinació entre les dues xarxes implicades.

Una possible solució seria potenciar la figura del terapeuta de referència, o professional que segueixi el cas i coordini el tractament del pacient.

Hi ha dos aspectes que considero clau en la intervenció amb les persones amb patologia dual, un és la intervenció familiar i l'altre, el treball basat en els aspectes motivacionals.

La intervenció familiar o amb les figures referents per a la persona, és cabdal per a l'èxit de la recuperació d'aquests pacients. Sabem que el context emocional del pacient, el que anomenem *EE (expressivitat emocional)* pot facilitar l'aparició de recaigudes en contextos on hi ha un excés de crítica i de culpabilització.

La complexitat de la patologia dual exigeix una adequada combinació d'estratègies a nivell farmacològic, psicològic i psicosocial.

I, per altra banda, és important desenvolupar un pla d'intervenció individualitzat, aplicant tècniques motivacionals, on la persona sigui protagonista de la intervenció.

Hi ha una gran coincidència, tant entre els professionals com en la família, a avaluar que l'element crucial més implicat perquè no es puguin aconseguir avanços terapèutics eficaços és la poca motivació i la manca de voluntat que tenen aquestes persones amb diagnòstic dual per col·laborar en la seva pròpia recuperació.

Si bé la conclusió no és la més encertada, ja que sembla que fem recaure sobre la persona malalta la responsabilitat de la seva malaltia, sí que s'identifica la manca de motivació com la font principal perquè el canvi terapèutic no es produeixi. Així doncs, aquesta desmotivació suggereix que lluny d'individualitzar-ho com una actitud personal, hauriem de comprendre-ho com un fet simptomàtic de la pròpia interacció patològica.

Per tant, l'eina educativa clau com a estratègia d'intervenció és l'activitat motivada, una proposta d'intervenció centrada en la persona.

L'activitat motivada beneficia la recuperació cognitiva, emocional i social dels pacients amb patologia dual.

La relació entre motivació i emoció no es limita al fet que en tota conducta motivada es produeixen reaccions emocionals, sinó que una emoció pot determinar l'aparició de la pròpia conducta motivada, dirigir-la cap a un determinat objectiu i fer que s'executi amb intensitat.

Cal crear un espai on la persona se senti protegida, compresa i acceptada, on les normes siguin molt fàcils de complir i d'entendre, i on l'organització sigui prou flexible com per no excloure ningú, però permeti anar augmentant a poc a poc el nivell de participació.

Podem dir que tota conducta motivada produeix una reacció emocional així com que l'emoció facilita l'aparició de conductes motivades.

Es partirà del propi pacient, coneixent quins són els seus interessos i objectius, per poder dissenyar un pla d'intervenció educatiu on es pugui anar passant gradualment de les motivacions més intrínseques a la persona, a les extrínseques i d'aquelles que són innates a les apreses.

Estratègies d'intervenció claus en patologia dual

- Afavorir l'adherència al tractament fomentant la creació de vincles terapèutics estables i consensos, creant un clima de confiança.
- Propiciar l'acompanyament no utilitzant normes rígides ni un estil autoritari. El tractament de pacients duals obté millors resultats amb pautes directes, senzilles i concretes, amb un estil terapèutic assertiu però proper a nivell emocional.
- Dissenyar plans individualitzats d'intervenció amb tècniques motivacionals, ajustats a les necessitats de cada persona.
- Transmetre a les persones amb patologia dual que el tractament és un procés a mig-larg termini, reajustant així les seves expectatives d'una normalització i uns resultats ràpids.
- Establir objectius terapèutics concrets assolibles a curt termini, per evitar la frustració i afavorir la motivació.
- Promoure que la persona amb patologia dual assumeixi progressivament responsabilitats en el seu procés de canvi. Fomentar l'apoderament a través de l'autonomia i el disseny d'activitats d'autogestió.
- Explicar les conseqüències del consum de substàncies i la interferència amb la medicació psiquiàtrica.
- Establir protocols d'intervenció i de coordinació entre les dues xarxes d'atenció.
- L'objectiu ha de ser l'abstinència, a través d'una desintoxicació total, o abordant des del model de reducció de danys en el que es tracta d'organitzar una estratègia de passos fins a l'abstinència.
- Intervenció grupal: grups de prevenció de recaigudes, psicoeducació sobre les interaccions de les drogues i els psicofàrmacs. ●

compromesos

AMB LES PERSONES

CURS 18/19

expertesa

qualitat

 www.peretarres.url.edu

 #SócSocial

MÀSTERS UNIVERSITARIS I POSTGRAUS EN ACCIÓ SOCIAL

Màsters Universitaris

- Direcció, Gestió i Intervenció en Serveis Socials
- Models i Estratègies d'Acció Social i Educativa en la Infància i l'Adolescència
- Gerontologia i Promoció de l'Autonomia Personal

Màsters i Postgraus URL

- Desenvolupament, Cooperació i Acció Comunitària
- Counselling
- Intervenció socioeducativa en infància i adolescència
- Coaching i Programació Neurolingüística en l'Àmbit Socioeducatiu
- Gestió per a l'atenció centrada a la persona
- Ètica Aplicada a l'Acció Social i Psicoeducativa
- Direcció estratègica d'organitzacions no lucratives
- Direcció i gestió de RRHH en les organitzacions no lucratives
- Estratègies innovadores d'intervenció amb infants i adolescents
- Intervenció en els contextos socials i educatius amb la infància i l'adolescència
- Orientació i inserció laboral
- Intervenció en l'àmbit de la inserció laboral
- Coaching en l'àmbit socioeducatiu
- Programació neurolingüística i mindfulness en l'àmbit socioeducatiu
- Atenció centrada en la persona
- Gestió de residències i altres recursos per a gent gran

Santaló, 37. 08021 Barcelona | Tel. 93 415 25 51 | Fax 93 218 65 90 | infofacultat@peretarres.org

 **FUNDACIÓ
PERE TARRÉS**
UNIVERSITAT RAMON LLULL

**FACULTAT
D'EDUCACIÓ
SOCIAL I
TREBALL
SOCIAL**
**25
ANYS**

JORNADA POST 6È CONGRÈS SALUT MENTAL

MIGRACIONS, EXILI I REFUGI: DRETS HUMANS I SALUT MENTAL

Carmen Redondo, educadora social, col·legiada 5841.

Després del 6è Congrés Català de Salut Mental, celebrat els dies 1, 2 i 3 de juny de 2017 sota el títol “Migracions, Exili i Refugi: Drets Humans i Salut Mental”, el passat 2 de març va tenir lloc a Barcelona aquesta Jornada postcongrés, per tal de posar en comú algunes dades i algunes reflexions sobre la situació actual en què ens trobem i poder reprendre alguns dels temes tractats en el Congrés.

Presentació: Una mirada a la realitat actual

La frontera més mortífera del planeta és el Mediterrani. Hem normalitzat una precarietat cronificada en què ningú rendeix comptes. Les administracions no treballen ni a nivell micro ni a nivell macro manca voluntat política. Des del 2015 existeix una certa fatiga de la compressió de les situacions de conflicte i de la solidaritat. “Benvinguts refugiats” va mostrar un entusiasme inicial que es va traduir en no res i tots som responsables de la situació. Es plantegen solucions, com poden ser:

- 1. Renda garantida:** inclou els refugiats però els imposa condicions diferents que a la resta dels demandants: exigeix 1 any de residència i complir un Pla Individual de Treball.
- 2. Programa de mentoria:** actualment hi ha 600 persones immerses en aquests processos que acompanyen els refugiats en el coneixement de l'entorn, aprendre la llengua, incorporació al món del treball i la formació. En aquests moments, hi

ha 1.300 persones refugiades a Catalunya.

- 3. Habitatge:** les entitats socials són qui gestionen les ofertes per necessitats estudiades. Funcionen poc, el contracte ha de ser signat per l'entitat i no pel refugiat.
- 4. Projecte universitaris refugiats:** estudiants universitaris residents al Líban i portar-los fins a Catalunya per acabar aquí els seus estudis. Hi ha convenis entre universitats, ACNUR, OIM, Comitè d'Acollida als Refugiats, Mútua Sanitaria. Es requereix que facin un curs d'extensió universitària previ per ajustar els Plans d'Estudis.

Taula rodona: Manifest sobre la vulneració dels drets en la infància i l'adolescència

IRIDIA treballa a la frontera sud, amb totes les franges d'edat, principalment amb menors d'edat, tant per vies terrestres com per vies marítimes. Col·laboren amb altres organitzacions que visibilitzen l'impacte que tot això té sobre la Salut Mental. Es fan moltes devolucions en “calent” des de Ceuta, Melilla,

*Aquests nens i
joves mostren
psicopatologies
que es veuen
agreujades
per l'impacte
que els crea el
sistema al qual
arriben.*

Canàries i Andalusia. Molts immigrants procedeixen de Nador i Tànger.

Al 2013, van arribar 4.059 menors d'edat no acompanyats a la frontera sud. Es van detectar 1.218 en situació de carrer i la resta van anar a parar primer al Centre d'Acollida i al CRAE, després. Hi havia algun cas de família aliena d'acollida. No se'ls tramita documentació i, en fer els 18, queden totalment desemparats.

El sistema de protecció és poc protector. Aquests nens i joves mostren psicopatologies que es veuen agreujades per l'impacte que els crea el sistema al qual arriben. Entren en una espiral de criminalització. Passen d'estar en perill a ser perillous des de la salut mental i l'impacte per a ells és molt traumàtic.

Es dona un cert maltractament institucional greu. Hi ha un 92% de fugues i es normalitza la violència, el consum de tòxics és important hi ha mendicitat, violència sexual i pobresa visible. No se'ls atén en el sistema de salut pública i l'impacte psicosocial fa que repensem el concepte de salut mental. En el context polític, no es pot separar allò individual d'allò col·lectiu: impacte social pel context on els ubiquem demanant una transcorporalitat difícil per als nens i joves. L'impacte cognitiu afecta a la psique i a les emocions: evitació, fugida, hiperactivació contra figures d'autoritat, buit psicològic, no són víctimes sinó supervivents.

Els itineraris d'exclusió, la salut mental, les migracions, l'exili i el refugi, els Drets Humans respecte a la salut mental... les lleis de protecció són molt clares però no sempre tenen aquests aspectes en compte.

El 63% dels joves que arriben a Catalunya són marroquins i també s'hi podrien considerar les nenes romaneses, per exemple, sense xarxa d'acollida. El 93% són nois, les noies queden invisibilitzades. Les causes del procés migratori, en joves marroquins, són econòmiques, millora d'expectatives socials i culturals. Alguns per decisió individual o per grups d'iguals. Les noies emigren per causes polítiques i culturals (evitar matrimonis forçats) o per conflictes socials i familiars. Està comprovat que, als seus països d'origen, no són nois de carrer. Molts es decideixen per l'aventura en si (s'escapen del domicili familiar).

Es diu que a Catalunya, el 2017 van arribar 1.520 joves, però aquesta xifra varia segons qui comptabilitzi. És cert que, des de 2002, va en escalfa i no només des del Marroc. I com més petits són, pitjor és el llarg recorregut pel sistema de protecció. Els extutelats són el gran drama. Viure al carrer condueix al consum de

substàncies vàries. En el cas de les noies, la casuística que més es dona és el conflicte familiar que porta després a la prostitució, a l'embaràs prematur....

Emigren els més forts però alguns sucumbeixen i comencen a presentar símptomes en salut mental. La reagrupació repeteix situacions no desitjades pel nen o jove. Es donen conflictes de lleialtat pel fet de trobar-se amb persones de diferents cultures i la pressió que reben per identificar-se amb una o una altra.

En aquests joves coincideixen altres riscos, com la soledat, empaitar un somni que, a vegades, no és el seu sinó el de la família. Emigrar durant l'adolescència és un factor d'encara més vulnerabilitat, ja que és l'època on s'ha de consolidar encara la personalitat. Els diagnòstic psicològic és de trastorn adaptatiu en un 54% dels casos, però també en alteracions de conducta i comportament, simptomatologia depressiva i el consum de tòxics.

continua...

S'ha de fomentar la formació i el tractament psicològic que els ajudi amb el dol migratori mentre es capaciten per exercir una professió.

L'abordatge psicoterapèutic a Sant Joan de Déu busca una xarxa que els sostingui per poder construir significats narratius, proporcionar estratègies per resistir, acceptar els dols, treballar vincles amb familiars biològics, els estressos postmigratoris i evitar cronificacions. Han de poder trobar sentit al contrasentit d'un sistema que contribueix al patiment mental i així sembla potenciar la clínica assistencial.

Recuperem el Dret universal a tenir drets i la humanitat ha de protegir aquesta màxima, reivindicar ser membre de la comunitat i de la humanitat. Aquesta "membresia", ser membre d'algun lloc, no es pot prohibir a ningú. El 1948, es dicta la Declaració de Drets Humans però fins al 1989 no arriba la Convenció dels Drets del Nen, d'obligat compliment de tots els països que en formaven part. El 1990, Espanya ratifica al Convenció i es veu obligada a complir però no ho fa amb els nens i nenes immigrants.

Taula rodona: **Com fer possible la construcció de xarxes relacionals entre persones i entitats**

Allò que es produeix en el procés migratori és una atrocitat; hi ha una estructura sistèmica que hi col·labora. El treball en xarxa s'ha de consensuar perquè treballem des del trauma, des del vincle amb una feina psicodinamista. Quan trobem psicopatologia, s'ha de denunciar el dany que provoca el procés i apostar pel vincle terapèutic. L'objectiu és reconstruir teixits socials i treballar perquè les persones puguin resistir-hi, i que no abandonin la lluita.

S'ha de fomentar la formació i el tractament psicològic que els ajudi amb el dol migratori mentre es capaciten per exercir una professió. Existeix una discriminació institucional que els diferencia; sempre es pressuposa, ignorant-ne el bagatge personal. No fem una construcció identitària dels nascuts aquí. Treballar en xarxa ha de fer-se paulatinament perquè si queden temes per resoldre, no podem avançar.

Taula rodona: **Atenció a la salut mental de la població migrant: calen serveis específics?**

Com s'adapta el sistema, com flexibilitzem l'atenció primària per atendre el malestar emocional, els trastorns adaptatius, d'ansietat i depressió lleus? Les condicions socials són la font principal dels trastorns, més que la pròpia història migracional. S'ha de fomentar l'apoderament i la dignificació de l'altre.

Els professionals han de trobar una longitudinalitat, una relació de confiança i coneixement mutu. Professional i usuari han de millorar les seves competències i habilitats comunicatives, cal més formació especialitzada i fomentar el treball comunitari. ●

L'EDUCADORA SOCIAL MISTERIOSA

Com mesurar la pèrdua de creativitat dels ES?

És curiós, però en alguna conversa amb educadores i educadors, surt com a tema de debat la pèrdua de creativitat en el desenvolupament de la professió i la constatació de la dependència dels protocols per sobre de la reflexió sobre les actuacions i d'una reprogramació més creativa, si és el cas.

És una situació molt preocupant si partim de la base que la nostra professió està fortament institucionalitzada i, en excessives situacions, es concreta més en el desenvolupament de programes polítics que en el suport al desenvolupament dels drets de les persones.

La pregunta que se'm genera és si aquesta tendència podria ser conseqüència del procés de reconeixement social que ens ha convertit en professionals adults.

Segons **Philippe Delespesse**, expert en intel·ligència creativa, quan ets adult tens sis frens que t'impedeixen ser creatiu:

- El bloqueig mental.
- La racionalitat.
- La 'seguretat' que aporta el sistema.
- La por.
- La frustració.
- La confusió.

És una interessant aportació per facilitar la necessària autoreflexió tant individual com col·legial sobre com avaluar la creativitat i com facilitar una visualització més colorista i animada de la nostra professió.

Una cosa és ser seriós i rigorós professionalment i una altra és estar "endormiscat". Segons el meu parer, la maduresa i també la professional, mai hauria d'incloure els efectes de la paraula aragonesa "amodorrado".

Potser recordar el potencial creatiu de l'educació (també de la social) pot aportar-nos noves idees i acompanyar-nos pel necessari i divertit, sí, divertit camí dels interrogants. O potser no? ●

VIST A #LES XARXES

Ferran Martín
@ferranmartin

Segona vinyeta enviada a #ElMatinsTV3

#Mens del ibersubdualicisAgulade
#LaManadaSomNosaltres d'manaca

1/11/2019 10:00

David Martí
@davidmarti

Ry Rob Jacobs

1/11/2019 10:00

Teresa de Jover
@teresa.jover

Si mai voleu perdre la fe en l'idealisme i les ideologies, confronteu els mals d'inici i de final de mandat d'un càrrec alçada de vostra ajuntament. #tema2019

1/11/2019 10:00

1/11/2019 10:00

1/11/2019 10:00

EXPERIÈNCIA PROFESSIONAL

HOSPITAL DE DIA

Sant Joan de Déu

HOSPITAL MATERNOINFANTIL - UNIVERSITAT DE BARCELONA

Marta Tejedor García, educadora social a l'Hospital de Dia d'Adolescents de Granollers Sant Joan de Déu de Barcelona, col·legiada número 9379.

Beneficis del vincle intergeneracional a un hospital de dia. Un projecte socioeducatiu entre adolescents i gent gran en l'àmbit de la salut mental.

Al nostre recurs, l'Hospital de Dia d'Adolescents de Granollers¹ treballem amb població adolescent de 12 a 18 anys amb trastorns mentals on, diàriament, un equip multidisciplinari realitzem tallers i activitats, on es treballa en base a diferents objectius terapèutics i educatius per potenciar processos de canvi i la seva reinserció en el seu medi quotidià: familiar, social i educatiu.

Com una de les necessitats dels nostres pacients és la creació de nous vincles i poder incorporar nous aprenentatges, vam considerar la idea de realitzar un projecte comú amb la Llar-residència per a Gent Gran Can Mònich², ubicada al costat del nostre recurs.

Diversos estudis (Sánchez M. 2007, p.83)³ parlen del beneficis dels projectes intergeneracionals.

Aquest projecte pretén beneficiar a totes dues parts: adolescents i gent gran, promovent vincles afectius, possibilitant el fet de compartir experiències, coneixements i habilitats entre diferents generacions, aportant beneficis individuals i grupals que ajuden en el seu tractament.

Què fem a les sessions d'aquest projecte intergeneracional?

El projecte es realitza dos cops al mes als diferents recursos i té una temporalitat de setembre a juny. Els educadors d'ambdós recursos acordem i planifiquem l'activitat a desenvolupar en base als objectius que de manera grupal volem treballar. A grans trets, són:

- Integració comunitària i establiment de vincles afectius.
- Potenciar l'autoestima, la comunicació i fomentar l'empatia.
- Afavorir l'acceptació de límits, el compromís assistencial i el sentiment d'ajuda mútua.

Les activitats s'avaluen amb els adolescents a l'Hospital de Dia a través d'un espai de reflexió post-activitat. Sempre hi ha una molt bona participació dels pacients; se senten còmodes i sorpresos per algunes de les històries viscudes i dinàmiques explicades pels avis. Alguns cops apareixen, per part d'algun pacient, trets ansiosos abans de començar l'activitat tot i que s'ha explicat el que es treballarà amb anterioritat, però un cop avança la sessió se senten més relaxats.

Durant les sessions observem una gran capacitat empàtica de la majoria. Treballem les emocions i com aquestes ajuden els pacients en la resta d'activitats del recurs. També es treballa la inseguretat, la timidesa i la comunicació, tant amb la gent gran com amb els iguals.

Els adolescents es mostren molt cops sorpresos amb les capacitats dels usuaris de la llar-residència tot i l'edat que tenen, els sorprèn el que poden arribar a fer. Això fa que puguin pensar en les seves pròpies capacitats; treballem la malaltia però també la part sana i funcional del pacient.

Són els propis joves els que valoren com a positiu que alguns avis hagin viscuts mo-

ments durs o vides amb situacions difícils però que ara, a la vellesa, viuen una vida tranquil·la i són feliços, i això és el més important. El fet de crear vincle amb la gent gran fa que puguem fomentar la comunicació al recurs i treballar les pròpies dificultats, les angoixes, l'estat actual de la malaltia i el que cal "canviar" a l'Hospital de Dia per poder participar activament al medi comunitari (xarxa social, familiar i acadèmica).

Els professionals observem en la majoria dels pacients que participen al projecte: millores en la relació amb gent gran, contacte, capacitat per fer vincle i per adaptar-se a altres situacions. Es valora la capacitat de fer propostes que tenen els adolescents vers al projecte (moltes d'elles s'han vist reflectides posteriorment).

L'experiència pionera als Hospitals de Dia de Sant Joan de Déu és molt enriquidora. Veure a les dues generacions realitzant aprenentatges, com s'ajuden mútuament o com riuen o ploren al identificar-se amb l'altre... Trobar similituds personals o de vida, tot i que hi hagi força anys de diferència entre ells.

És curiós observar com sovint sembla que s'intercanviïn els papers quan estan junts: la gent gran vol ser jove i actua com a tal, mentre que els adolescents assumeixen responsabilitats i es mostren més "adults". Com deia l'escriptor anglès Graham Greene: "En el fons de nosaltres mateixos sempre tenim la mateixa edat". ●

1. Hospital maternoinfantil. Universitat de Barcelona. Sant Joan de Déu, 2004 [consulta 4-11-2015]. Disponible a: <http://www.hsjdbcn.org>
2. Llar – residència Can Mònich. [consulta 10-04-2017]. Disponible a: <http://www.canmonich.com/>
3. Sánchez M. (2007) Programes intergeneracionals. Cap a una societat per a totes les edats. Col·lecció d'Estudis Socials, nº 23. Fundació La Caixa, edició electrònica. Disponible a: <http://www.laCaixa.es/ObraSocial>.

DRET A LA PRÒPIA IMATGE

CONCRETAMENT EN EL CAS DELS MENORS D'EDAT (I)

Raquel Prado Pérez, advocada de la Fundació FICAT.

El dret a la pròpia imatge és aquell que reconeix la titularitat de cada persona sobre la difusió d'aquesta a través de qualsevol mitjà i suport tecnològic, i sense que sigui necessari que la persona pateixi un perjudici major, com serien els delictes contra l'honor, perquè hagi de ser respectat.

Ha establert el Tribunal Constitucional (STC 81/01) que el dret a la pròpia imatge *“es configura com un dret autònom, encara que certament, en la seva condició de dret de la personalitat, derivat de la dignitat i dirigit a protegir el patrimoni moral de les persones, guarda una molt estreta relació amb el dret a l'honor i, sobretot, amb el dret a la intimitat, proclamats tots dos en el mateix art. 18.1 del Text constitucional. No cal desconèixer que mitjançant la captació i publicació de la imatge d'una persona pot vulnerar tant el seu dret a l'honor com el seu dret a la intimitat. No obstant això, l'específic del dret a la pròpia imatge és la protecció enfront de les reproduccions de la mateixa que, afectant a l'esfera personal del seu titular, no lesionen el seu bon nom ni donen a conèixer la seva vida íntima.”*

Captar o publicar la imatge d'una persona pot vulnerar el seu dret a la intimitat.

Seguint aquesta encertada definició doctrinal, a l'hora de parlar de la protecció a la imatge del menor d'edat ens trobem avui dia amb tres circumstàncies diferenciades. La primera, de la qual parlarem en aquest primer article, és la necessitat d'autorització dels pares i/o tutors legals per a l'ús d'imatges en l'àmbit d'activitats lucratives o de promoció. Les altres dues, de les quals en parlarem en el proper *Full Informatiu*, són les anomenades fotos “robades”, que tenen a veure habitualment amb l'art o la comunicació, i el fenomen de les xarxes socials, i l'alt nivell de llibertat amb què circulen les imatges dels nens i nenes en el món, tenint en compte també a tots els actors habitualment implicats en la cessió de dades: el nen o nena, els pares/tutors i els amics.

Situacions en què les imatges són utilitzades per terceres persones

La distinció que hem de fer és l'ús que donen aquestes terceres persones a les imatges. No és el mateix la utilització de la imatge d'un menor d'edat per a activitats lucratives o de promoció, que la que les recull amb finalitats artístiques o informatives. No es tracta en aquest cas només de labor comercial de caire privat, sinó que hem d'incloure l'activitat de qualsevol administració, tal i com va establir la STS 888/1992, de 19 d'octubre. No hi cap dubte que s'ha d'obtenir el consentiment dels pares i/o tutors del nen o nena. La sol·licitud d'autorització per publicar les imatges de menors d'edat ha de tenir un contingut mínim:

- Dades de la representació de qui ostenta la pàtria potestat de l'infant.
- Especificació que es cedeixen els drets de l'ús d'imatge a l'entitat.
- Indicació de com i amb quina finalitat es faran servir les imatges.
 - Espai per a la signatura dels pares i/o tutors legals.
 - Referència a la legislació de protecció de dades i els drets del cessionari.

Qui ha de donar el consentiment en aquest cas?

El primer que ha de donar el consentiment en tots els casos és el menor d'edat, assegurant-nos sempre que és conscient de les conseqüències d'aquesta cessió. Davant la impossibilitat de mesurar constantment la maduresa de cada infant, la llei tendeix a establir uns mínims. En aquest sentit l'article 8 del Reglament de la UE 2016/679 n'estableix el consentiment als 16 anys, deixant la porta oberta als Estats membres a reduir-la fins als 13, tal i com ha estat el cas a l'Estat espanyol.

Però com que el menor d'edat no gaudeix habitualment d'agència, la LOPJM estableix que, a més del seu consentiment amb maduresa suficient, en cas que l'infant no sigui prou madur, el consentiment el donaran els seus tutors o representants legals, i que el Ministeri Fiscal intervindrà en cas que sigui patent l'existència de conflicte d'interessos entre ell i els seus progenitors; en el cas d'infants en situació de desemparament o maltractats pels seus progenitors, o en el cas de menors d'edat que no tinguin representació legal. Finalment, indica que el Ministeri Fiscal intervé sempre que la difusió d'informació o la utilització d'imatges o nom dels menors d'edat en els mitjans de comunicació puguin implicar una intromissió il·legítima en la seva intimitat, honra o reputació, o sigui contrària als seus interessos.

Què passa quan un dels tutors legals no accedeix a la cessió de les dades?

Hem de recordar que la responsabilitat en la protecció de la imatge dels fills es d'ambdós progenitors/tutors i, per tant, ens hem d'assegurar el consentiment d'ambdues parts, independentment de la situació familiar o jurídica en què es trobin. Es necessita, per tant, en tots els casos, el consentiment de les dues persones que ostenten la pàtria potestat, al marge dels règims de custòdia. ●

El primer que ha de donar el consentiment en tots els casos és el menor d'edat.

Seguirem parlant d'aquest tema en el Full Informatiu de setembre

PUBLICACIONS D'INTERÈS

TRANS-FORMANT LA INTERVENCIÓ

Manual per a la formació en anàlisi i gestió de conflictes amb infants i joves des d'una perspectiva comunitària

Autors: Robert Gimeno Vidal i Ana Nogueras Martín

Edita: Programa Compartim de gestió del coneixement del Departament de Justícia

La formació que es proposa en aquest llibre té una perspectiva pràctica, en clau de taller, i conjuga enteniment i sensibilitat, cognició i emoció, cap i cor, per aconseguir un objectiu primordial: que la intervenció sigui més encertada i més curosa, i de retruc també ho serà per als mateixos professionals. Trans-Formant presenta una selecció del material didàctic utilitzat durant 13 anys de cursos impartits en el marc del Programa de prevenció i mediació comunitària del Departament de Justícia: metodologies, dinàmiques, situacions reals, exercicis, guies, referències audiovisuals, etc. Aquestes eines complementen la feina quotidiana de qui treballa amb població juvenil i, a més, li permeten revisar i redefinir estratègies de la seva intervenció.

Es pot descarregar des de l'enllaç: <http://bit.ly/trans-formant>. ●

COSAS QUE TU PSIQUIATRA NUNCA TE DIJO

Autors: Javier Carreño i Kepa Matilla

Edita: Pensódromo. Col.: La otra psiquiatría

Escrit en el dialecte de la ciència, l'obra examina l'estat actual del corrent psi dominant, amalgama de neurobiologia i cognitivisme a partir d'un enfocament ben definit, combinació del psicoanàlisi d'orientació lacaniana i dels grans pensadors de la psicopatologia. Una obra que "navega entre els contes i els estudis científics, entre els assajos clínics i la psicoanàlisi, amb el timó de la psicopatologia i la història de la bogeria". ●

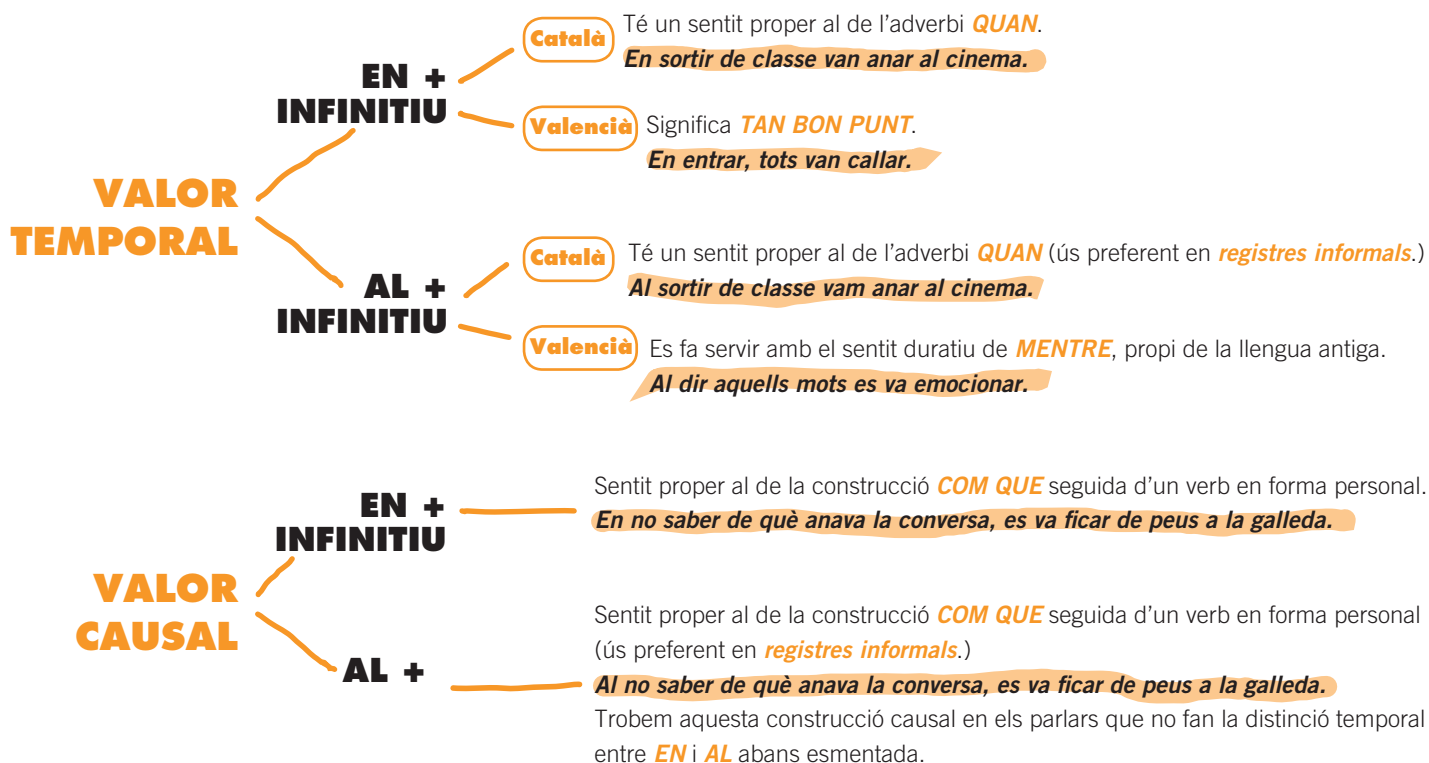
TASTETS DE LLENGUA

A L'ENTRAR O EN ENTRAR?

al/en davant d'infinitiu (valor temporal i causal)

CNL DE BARCELONA
Delegació de l'Eixample
C/ Calàbria, 66, 2n
08015 Barcelona

AL BLOG DEL CEESC

18 d'abril

I tu, què penses fer?
La cara oculta dels
Trastorns de la Con-
ducta Alimentària

Presentació d'una campanya de sensibilització en TCA, elaborada a partir de les inquietuds d'un grup de noies afectades.

26 d'abril

#Llibres_ES, llibres
que ens inspiren

Llistat de recomanacions de llibres que ens serveixin d'inspiració per a la nostra tasca professional.

3 de maig

La mediació en les
organitzacions del
tercer sector

Vídeo de la sessió metodològica en què també es va presentar el servei SOMO de resolució de conflictes del CEESC.

23 de maig

Nova recerca sobre
Acció Comunitària en
Medi Obert

Estudi de casos d'acció comunitària que fa la comparativa dels elements que conformen cada projecte. ●

Recupera les publicacions del blog a ceesc.blogspot.com

T'interessa la pràctica assistencial?

Postgrau en Intervenció Integral
en l'Àmbit Social i de la Salut

uic.es/postgrau-intervencio

DOCS BARCELONA DEL MES

El CEESC regala 3 entrades dobles per a l'estrena oficial del a persones col·legiades i amigues del CEESC. L'estrena és al cinema Aribau Club de Barcelona, el primer dijous de cada mes, i compta amb un col·loqui amb persones expertes sobre el tema.

Cada mes regalarem les entrades a través del twitter a les 3 primeres persones que ens facin un retuit a la piulada on informem del documental, responent una d'aquestes preguntes sobre el documental:

- Qui és el director/a del documental?
- En quin país s'ha produït?
- Diques algun dels Festivals on hagi participat.

Fins ara hem regalat entrades per al documental del mes de maig: **Un home millor (A Better Man)**, un documental d'**Attiya Khan** sobre violència masclista, que la seva directora va concebre a partir de la seva experiència personal amb la seva exparella de quan era adolescent; i per al documental del mes de juny: **Petitot**, un documental sobre la història d'un percussionista gitano, fill d'un dels palmeros de **Peret**, que es va entestar a portar la rumba al Gran Teatre del Liceu de Barcelona. ●

TREBALLEM PER L'OCUPABILITAT

Des del CEESC volem donar resposta a totes les oportunitats en l'ocupació professional actual.

Servei d'Orientació Personalitzat

Durant els sis primers mesos del 2018 una vintena de persones han rebut assessorament laboral individualitzat.

Com ha de ser el teu CV? I la carta de presentació? Quins són els canals més adequats per trobar feina?

Demana la teva sessió! Vine a entrevistar-te el primer i tercer dimecres de cada mes, a partir de les 17 hores.

En cas que no et puguis desplaçar, s'atendran consultes per correu electrònic, xat o videoconferència, dins dels horaris marcats.

El calendari de cara al nou curs:
5 i 19 de setembre
3 i 17 d'octubre
7 i 21 de novembre

Borsa de Treball

La web de la Borsa de Treball ofereix ofertes de feina per a educadores i educadors socials. És d'accés restringit per a membres del CEESC. Pels que voleu trobar o canviar de feina, és un molt bon lloc per investigar. Durant els 6 primers mesos de l'any s'hi ha penjat 544 ofertes.

Per aquelles persones, entitats i empreses que ofereix llocs de treball, penseu que és un espai en el qual trobareu professionals amb diferents perfils dins de la nostra professió. Afegir una oferta de feina és fàcil i gratuït. I també podeu fer la recerca directament entre els professionals que estan donats d'alta a la Borsa. ●

JORNADES D'INFÀNCIA I EDUCACIÓ SOCIAL #11JIES

**“REPENSANT EL SISTEMA
DE PROTECCIÓ DES DE LES BONES PRÀCTIQUES”**

El passat divendres, 4 de maig, es van celebrar les XI Jornades d'Infància i Educació Social a l'Espai Francesca Bonnemaison de Barcelona. Hi van participar 126 persones.

L'objectiu de les Jornades era aportar elements de reflexió i millora, des de la perspectiva de les bones pràctiques, als professionals de l'àmbit de la protecció a la infància.

A la ponència d'obertura: “*L'educador social: lidiant amb la complexitat per a garantir els drets dels infants tutelats*”, **Begoña Román**, doctora en Filosofia per la Universitat de Barcelona, ens apuntava:

- El centre de tota l'atenció i des d'on cal avaluar la qualitat de la intervenció de l'educador social (i del sistema de protecció) és l'infant tutelat.
- L'educador social ha de crear, des de la proximitat, una relació de confiança amb l'infant tutelat i el món adult que l'educador representa i que a l'infant li ha pogut fallar. Això comporta assumir riscos; per això es parla de complexitat.
- Lidiant amb la complexitat, en gerundi, perquè es fa sobre la marxa; improvisant perquè cada infant és una persona i un món. L'educador ha de lidiar amb si mateix (la seva emotivitat, la seva por, la seva angoixa, la seva impotència); amb l'organització, que no sempre veu el cas particular, ni la violèn-

cia simbòlica i estructural que crea a l'infant i a l'educador; i amb administracions i les lleis, lentes i generalistes.

Roman acabava la seva ponència reivindicant que un model de garantia de drets, de centralitat en la persona, requereix de més flexibilitat: “la reflexió conjunta i l'acció cooperativa, més enllà dels departaments, pot construir el canvi que hem de procurar”.

Seguidament va tenir lloc el Panell de Bones Pràctiques, en què es van presentar 3 experiències:

- **Laura Oliva i Daniel Tejedor**, de Connecta Dogs, ens van parlar de la psicoteràpia assistida amb animals amb infants acollits en Centres de Protecció com a recurs complementari. Van explicar-nos experiències d'èxit i de rigor científic dutes terme amb adolescència en acolliment. I ens van presentar la seva proposta: un nou model de Psicoteràpia Assistida amb Animals per a adolescent acollits en CRAE i orientat a la prevenció del suïcidi.
- **Joan Canimas**, doctor en Filosofia, va identificar i reflexionar sobre les principals possibilitats, perills i reptes dels Espais de Reflexió Ètica. Pel que fa a les possibilitats, apuntava que introduir l'ètica aplicada

**El centre de
tota l'atenció
i des d'on cal
avaluar la
qualitat de la
intervenció
de l'educador
social és
l'infant tutelat.**

–que no l'ètica (que fa molt temps que és present en l'àmbit de l'acció psicosocioeducativa)– suposa, d'una banda, aprofundir en el respecte als drets de les persones ateses, i, de l'altra, disminuir el malesstar moral dels professionals.

- **Ferran Erra**, mestre i educador social, ens va explicar les 4 pràctiques restauratives bàsiques a partir del concepte bàsic de crear comunitat: el triangle de la prevenció, els cercles proactius, el procés just i la finestra de la responsabilitat social. I també va parlar dels mínims paràmetres restauratius: fomentar la consciència; evitar la bronca i el sermó moralitzador; separar l'acte de la persona; involucrar activament la participació de l'autor o autors del conflicte, i considerar els conflictes com una oportunitat d'aprenentatge.

En la ponència de tancament, **Carme Montserrat**, professora i vicedegana de la Facultat d'Educació i Psicologia de la Universitat de Girona, va remarcar que des de la perspectiva dels estudis del benestar i de qualitat de vida cal repensar els actuals objectius dels sistemes de protecció, posar l'infant al centre i tenir una especial cura en els processos de presa de decisions. I va parlar dels criteris de flexibilitat, coparentalitat, estabilitat, participació i drets, estigmatització, així com de la importància dels àmbits escolar, de temps lliure i amics dels infants i adolescents acollits.

I, per acabar aquesta crònica de les #11JIES us deixem algunes apreciacions de les persones participants que van respondre a la crida de l'organització per deixar impresa la seva opinió, els fets inspiradors, les valoracions... que la Jornada els va provocar:

- Els infants tutelats són vulnerables en extrem, pateixen una violència estructural, i la seva violència és la lluita pel reconeixement de drets. El que més es valora del referent/educador és l'empatia i paciència perquè té a veure amb l'amor incondicional que li manca a l'infant/adolescent tutelat.
- És imprescindible comptar amb el compromís social (més compromís i més social), amb implicació de tots els afectats en problemàtica perquè puguin participar en espais de reflexió ètica.
- L'educador ha de creure i estimar la seva professió per poder crear capacitats: el benestar de tots els infants està a les nostres mans. Les bones pràctiques són la nostra responsabilitat, i existeixen.
- Sembla obvi que cal repensar el sistema des de les pròpies necessitats expressades pels infants, i no per i per al propi sistema. Massa sovint el sistema dona respostes poc adequades. ●

El Col·lectiu de Protecció a la Infància i l'Adolescència del CEESC treballa pel disseny de respostes a les necessitats detectades al sistema de protecció a la infància. Si hi vols participar, posa't en contacte amb nosaltres al correu participacio@ceesc.cat.

A la web del CEESC, trobareu la relatoria completa de les #11JIES.

I DESPRÉS DEL SENSE FICCIÓ, QUÈ?

DEBAT ENTRE PROFESSIONALS SOBRE EL SISTEMA CATALÀ DE PROTECCIÓ A LA INFÀNCIA I L'ADOLESCÈNCIA

El passat 13 de juny, aprofitant la sacsejada mediàtica de la minisèrie documental *"Desemparats"* a TV3, el CEESC, de la mà del seu Col·lectiu de Protecció d'Infància, va convocar a un debat als diferents agents del sistema de protecció a la infància i a l'adolescència. Hi van participar una seixantena de persones, entre professionals de l'educació social, de l'administració catalana i del Síndic de Greuges, 6 representants polítics, famílies i periodistes.

El programa ha permès posar sobre la taula el debat sobre un sistema de protecció que fa massa anys que necessita una revisió.

Tal i com apuntava a la presentació de l'acte **Lluís Vila**, vicepresident del CEESC, el programa ha permès "posar sobre la taula el debat sobre un sistema de protecció que fa massa anys que necessita una revisió".

Al·ludida pel tema, **Montse Armengou**, directora del programa Sense Ficció, va al·legar que després de preparar els documentals poden afirmar que "el sistema de protecció funciona, literalment, salva vides". I és que moltes de les queixes d'educadores i educadors justament eren derivades d'aquest enfocament

cap als casos que s'hi mostraven. "Entenem el malestar generat en molts dels professionals que treballen amb material sensible, vulnerable, des de dificultats humanes, laborals i polítiques, des de la trinxera" i conclou que "hem tractat uns casos que, encara que minoritaris, no són tolerables".

Maria Jesús Larios, adjunta del Síndic de Greuges per la defensa dels drets dels infants va assenyalar que "el sistema de protecció a la infància sempre haurà de millorar. S'hi arriba quan tot ha fracassat, quan ha fracassat la resta de la xarxa".

A la web del CEESC podeu trobar el vídeo d'aquest debat.

Per la seva banda, **Agnès Russiñol**, directora general de l'Institut Català de l'Acol·liment i de l'Adopció en deia que “es tracta d'un sistema que funciona i se sustenta en la bona feina dels professionals que hi intervenen. Això no fa que sigui infal·libre o tingui marge de millora”.

A la interpel·lació cap als representants polítics de la feina que cal fer, per part d'en **Lluís Vila**, va agafar el guant **Magda Casamitjana**, presidenta de la Comissió d'Infància del Parlament de Catalunya, que es va comprometre a donar solucions: “hem vingut a imbuir-nos dels debats i ens comprometem a fer totes les compareixences i propostes que s'estimi convenient en el marc de la Comissió”.

David Roman, coordinador del Col·lectiu de Protecció a la Infància del CEESC, demanava “no quedar-nos en la queixa sinó fer propostes d'acció”, seguint la línia i la trajectòria del col·lectiu. “El documental tira benzina en un lloc ja calent, pot ser excusa per reenxanar i sumar forces de treball”.

El debat va voler pivotar entre 4 blocs de propostes: prevenció i atenció a les famílies, temes de caire general, àmbit residencial i acolliment.

Tots els agents implicats van ressaltar la importància de la prevenció. **Emilie Rivas**, membre de Save the Children, sentenciava “tot el que no sigui prevenció, va massa tard”. **Toni Rubio**, educador social i família d'acollida professional, apuntava que “cal treball de carrer i entorn, per acompanyar la família, quan des dels EAIA es proposa un pla de treball: acompanyament, educació... Cal posar-hi recursos”. I és que cal assenyalar, tal com ens recordava l'educadora social **Araceli Lázaro** que “mai hem baixat del 20% de pobresa infantil a casa nostra”. “Estem en un àmbit de pobresa severa: evitar-ho és fer prevenció”, ens deia l'educador **César Hergueta**.

Per la seva banda, **Francisco Cárdenas** de l'associació APRODEME, associació de famílies afectades de tot Espanya, parlant també de la prevenció ens deia que “el sistema fa por. És terrible. Confon risc i desamparament. Els protocols estan molt definits per a les retirades, no així per a l'ajuda”.

Pel que fa als aspectes generals, **Araceli Lázaro** comentava que ens trobem davant d'un problema estructural que ha d'atendre 4 principis bàsics: la descentralització; la universalització, la transversalitat institucional i el desenvolupament actiu de les lleis i polítiques.

Hi va haver també espai per la denúncia. **Pedro Marcos**, d'UGT ens deia que “la DGAIA sempre es mou en la urgència, amb solucions d'emergència” i **César Hergueta** que “ens movem en un context, un àmbit feminitzat, penalitzat laboralment, infradotat i sense els recursos suficients”.

El periodista d'*El Temps*, **Quique Badia**, remarcava la importància de la fiscalització, “hi ha diversos agents implicats en el procés que no són vigilats”. I, en la mateixa línia, l'educador social **Robert Morral** demanava que es fiscalitzin els centres concertats i ser molt més rigorosos; “cal fer cas al programa marc i a les denúncies del Síndic”.

I parlant d'aquesta fiscalització, però posant també el protagonisme en els infants, **Toni Rubio** qüestionava: “deixem parlar els nens? En cap moment ha sortit què diuen, o si tenen espais per parlar. Serien interessants auditories externes per deixar parlar els nens i els educadors sense sentir-se pressionats per les direccions.”

Per tancar el debat, es va parlar sobre l'acolliment familiar. **Maria Jesús Larios** va asseverar que el sistema de protecció ha d'avançar cap a un sistema d'acolliment familiar que doni suport als pares i que es prioritzi com a primera opció. **Agnès Russiñol** va comentar que tot i que les famílies acollidores han crescut els darrers dos anys, arribant a les 680, s'ha de “crear la cultura de l'acolliment que no està tan arrelada com en altres països”. ●

Serien interessants auditories externes per deixar parlar els nens.

Els dos capítols del 'Sense Ficció' Desemparats. El dolor (emès el 23 de maig) i Desemparats. L'abús (emès el 29 de maig), els podeu veure a la plataforma TV3 a la carta.

ELS TRES VÍDEOS GUANYADORS DELS PREMIS RETINES

David Tomaseti, alumne del Grau d'Educació Social de la UOC,

que ha estat realitzant les pràctiques al projecte RetinES del març al maig del 2018.

MILLOR PROJECTE AUDIOVISUAL EN CONSTRUCCIÓ I EN BENEFICI A L'ACCIÓ I/O ACTIVITAT SOCIOEDUCATIVA

Relats: Escoltant els grans

El guanyador és **"Relats: Escoltant els grans"**, del SIAF i la Residència Sant Bernat de Sallent.

Aquest és un projecte que es dirigeix als residents de la residència municipal Sant Bernat de Sallent i vol fomentar la seva veu i inclusió en la vida social del municipi, a través de la recollida audiovisual i la posterior difusió dels seus coneixements vivencials sobre la vida al municipi. Ho fan a partir de la participació activa i compromesa dels alumnes del Servei d'Infància, Adolescència i Família (SIAF) de Sallent, que són qui entrevisten els residents i de les entrevistes, n'extreuen el contingut. Es tracta d'un contingut molt valuós i per tal que no es perdi res de la memòria vivencial i que el projecte segueixi un fil conductor, en aquesta nova fase del procés el jurat recomana establir un guió per a les respostes.

MILLOR PROJECTE AUDIOVISUAL EN BENEFICI A L'ACCIÓ I/O ACTIVITAT SOCIOEDUCATIVA

VincularXeducar

Aquest any s'ha decidit repartir el premi entre dos guanyadors (300€ per a cadascun):

"VincularXeducar", de l'Institut Municipal de Serveis Socials Bàsics de l'Ajuntament de Barcelona (IMSSB).

El jurat va determinar guardonar-lo per ser un reportatge que descriu perfectament el projecte, amb totes i tots els seus protagonistes i agents, des de la famílies, les i els alumnes, professorat, professionals i voluntariat de l'àmbit social i del lleure, a l'escola i al medi obert. Es tracta d'un document audiovisual d'alta qualitat que remarca, amb el seu guió, una simbiosi molt necessària entre l'educació formal i la no formal i, com es pot comprovar, factible al barri de Sants de Barcelona.

VincularXeducar és un projecte comunitari per afavorir el procés educatiu dels infants, millorant la seva vinculació, i la de les seves famílies, amb l'escola i les entitats de lleure educatiu. Es porta a terme fent treball col·laboratiu entre escoles, serveis socials i espais i caus, per identificar les àrees en què els alumnes de primer de primària poden desenvolupar millor les seves potencialitats compensant alhora els seus dèficits, i possibilitar l'establiment de bons vincles augmentant la seva xarxa relacional i comunitària.

“Com t'agradaria que fos el local del Projecte Click?”, del servei d'acompanyament socioeducatiu adreçat a adolescents i joves del Districte de Sant Martí de Barcelona.

El jurat va determinar guardonar aquest projecte per la seva proposta innovadora a l'hora de presentar un servei i apoderadora cap a les persones joves a través de l'audiovisual. Una proposta que no està renyida amb el resultat final, tot el contrari, s'hi visualitza un vídeo atractiu, amb ritme, i a on hi ha, per un costat, una excel·lent presentació dels personatges (joves) i, per l'altre, un joc amb talls sobre els seus desitjos per aquest servei.

El **Projecte Click** és un servei d'acompanyament socioeducatiu adreçat a adolescents i joves del Districte de Sant Martí de Barcelona. Aprofitant que el servei es trasllada a un nou espai municipal, han preguntat als joves què volien que passés al nou local, i ho han fet editant aquest vídeo amb la col·laboració del periodista i youtuber **Roc Massaguer**, “Outconsumer”.

Després que el jurat valorés individualment i conjuntament els projectes audiovisuals presentats als Premis RetinES 2018, ja tenim vídeos guanyadors!

Com t'agradaria que fos el local del Projecte Click?

Des del CEESC i RetinES volem felicitar els guanyadors i guanyadores! I volem agrair la participació als Premis de totes les persones, entitats i organitzacions que s'hi han presentat.

Totes les propostes presentades les podeu veure clicant al web del RetinES (retines.net). Us recomanem veure-les totes ja que són diverses entre elles, de diferents formats i enriquidores.

El Jurat dels Premis RetinES 2018 ha estat format per **Ana Cervantes, Matilde Molnar, Laura Marino, Begoña Escribano, Ònia Navarro i Pep Guasch**.

RetinES continua a la xarxa per a tothom. Us animem a participar a la comunitat i a contribuir a generar un recull d'obres, treballs, intencions, processos, recursos i projectes audiovisuals des d'una òptica socioeducativa. ●

Totes les propostes presentades les podeu veure clicant al web del RetinES (retines.net).

AGENDA D'ACTIVITATS

26 de setembre

18:00

Barcelona

Gratuït

SESSIÓ DE TREBALL A L'ENTORN DE LA LLEI D'EDUCACIÓ SOCIAL. #DIAES

Sessió de treball oberta al conjunt dels professionals col·legiats per explicar els continguts de la Llei d'Educació Social.

2 d'octubre

17:00

Per concretar

Gratuït

CELEBREM I CONSTRUÏM PROFESSIONI 2018. #DIAES

Jornada per a conèixer i donar veu a l'alumnat que té l'expedient acadèmic amb major qualificació i els treballs de fi de Grau d'Educació Social amb la nota més alta de Catalunya. L'acte té caràcter festiu i distès on es convida també a professionals de trajectòria contrastada i professorat que es troba al capdavant dels estudis en Educació Social de Catalunya.

2 d'octubre

Tot el dia

A les xarxes

Gratuït

CARNAVAL DE BLOGS: COM SER EDUCADOR/A SOCIAL I NO MORIR EN L'INTENT? #DIAES

Enguany, i a raó de tota una temporada que els Sèniors del CEESC hagin treballat entorn a l'error professional com a una acció inevitable i alhora apoderadora, proposem als bloguers i blogueres de l'Educació Social que ens descriguin un error que hagin comès en la seva vida laboral i professional. Per què creuen que va ser un error? Com s'hauria d'haver actuat? Què n'han après?

3 d'octubre

15:45

Barcelona

La Farinera del Clot
Gran Via de les
Corts Catalanes, 837

5€ / 10€

MEDIACIÓ I COMUNITAT. UNA MIRADA DES DE L'ACCIÓ SOCIAL. #DIAES

Jornada oberta a tots els professionals que treballen diàriament en l'atenció a les persones, especialment mediadores i mediadors, però també a ciutadans que vulguin conèixer els beneficis de la mediació com a tècnica per resoldre i gestionar conflictes. Intercanvi d'experiències sobre la diversitat de conflictes que viu un veí de qualsevol barri, a nivell familiar, laboral.

4 d'octubre

18:30

Barcelona

Gratuït / 5€

JORNADA SÈNIORS: COM SER EDUCADORA SOCIAL I NO MORIR EN EL INTENT? COM SER EDUCADOR SOCIAL I NO MORIR EN EL INTENT? #DIAES

En la nostra professió es cometten errors i se'ns desperten tot tipus d'emocions: impotència, ofusca, frustració o decepció. Saber detectar-los és el primer pas per aprendre a partir d'ells. En aquesta activitat formativa teatralitzada posarem el focus en el lideratge i en aquelles accions que se'n deriven per poder detectar errors, per ser educadors socials i no morir en l'intent.

MEMÒRIA HISTÒRICA DE L'EDUCACIÓ SOCIAL A LLEIDA #DIAES

Recorregut i vivències sorprenents en un edifici històric per a la professió a Lleida... Ho sabies? Te'n recordes?

 4 d'octubre

 Tarda

 Lleida

Gratuit

LA FESTA DE L'EDUCACIÓ SOCIAL A GIRONA! #DIAES

Música, consells i festa per l'acompanyament i la dignitat de les persones.

 6 d'octubre

 Tarda

 Girona

Gratuit

PEIXERA ÈTICA: POSEM UNA MIRADA ÈTICA A LA TASCA PROFESSIONAL #DIAES

En un primer moment farem una exposició on plantejarem el tema i els seus interrogants i, en un segon moment, els participants faran una activitat per donar resposta conjunta als interrogants que surtin a la primera part de la sessió.

 10 d'octubre

 Matí

 Barcelona

Gratuit

3R CONGRÉS DE SERVEIS SOCIALS BÀSICS ACOMPANYAMENT PROFESSIONAL, TRANSFORMACIÓ COL·LECTIVA

El 3r Congrés vol posar de manifest la situació actual, el futur dels Serveis Socials Bàsics i el paper dels i les professionals. L'objectiu és establir l'intercanvi d'expertesa professional com a element clau per fer visibles les fortaleces en l'acompanyament professional.

Més informació i inscripcions: www.cssb.cat

 17 i 18 d'octubre

 Tot el dia

 L'Hospitalet de Ll.
La Farga Congres
Barcelona 2

60€ / 80€ / 35€

VII CONGRÉS IBEROAMERICÀ D'ANIMACIÓ SOCIOCULTURAL L'ANIMACIÓ SOCIOCULTURAL COM A ACCIÓ TRANSFORMADORA: TRANSFORMACIÓ, MOVIMENTS SOCIALS I CANVIS

El Congrés vol donar veu a totes aquelles persones que mitjançant l'animació sociocultural provoquen aquesta transformació en la nostra societat, ja sigui des dels seus llocs de treball o des de l'activisme. Un espai per compartir els programes, accions i bones pràctiques que duem a terme en el dia a dia.

Més informació i inscripcions: <https://congresoria2018.anrie.es/>

 Del 24 al 26 d'octubre

 Tot el dia

 Cuenca
Universidad de
Castilla La Mancha

De 25€ a 100€

ASSEMBLEA GENERAL ORDINÀRIA DEL CEESC

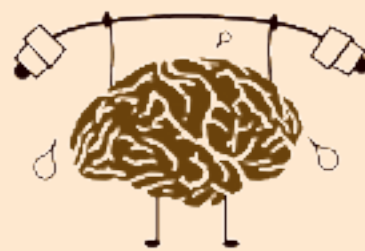
Assemblea General Ordinària del CEESC en què s'aprovaran, si s'escau, el pla de treball, les quotes i el pressupost del CEESC per a l'any 2019.

 14 de desembre

 16:00

 Barcelona

CATÀLEG DE FORMACIÓ TARDOR

Desenvolupament del procés d'intervenció socioeducativa: Taller de casos (20h)

3, 10, 17 de setembre i 1 d'octubre, de 15 a 20h o 5, 12, 19 i 26 de setembre, de 9 a 14h.

Seu del CEESC a Barcelona.

C: 60€ / NC: 85€ / A: 75€

Combinarem elements teòrics i casos pràctics, amb la finalitat d'afavorir un espai de reflexió conjunt i de construcció de coneixement compartit. Hi haurà la possibilitat de treballar des de casos pràctics proposats pels propis participants. El curs permet adaptar els continguts als diferents contextos de treball amb independència de l'àmbit d'actuació.

A càrrec de: Marta Fité, *educadora social, col·legiada 791, llicenciada en Psicologia.*

Anna Soler, *treballadora social. Postgrau en Gestió de Projectes de Serveis Socials.*

Atenció a la diversitat: Autisme (40h)

Del 17 de setembre a l'11 de novembre.

On line. En col·laboració amb Escola EFA.

C: 90€ / NC: 125€

La intervenció dins el món educatiu té una gran rellevància en l'evolució dels nens i nenes diagnosticats amb TEA, per tant els seus respectius educadors o educadores poden contribuir activament en el seu desenvolupament i benestar. Coneixem diverses teràpies i intervencions conductuals dissenyades per aportar una millora substancial en la qualitat de vida d'aquests infants.

A càrrec de: Clara Vergés, *psicòloga, assessora, coach i formadora.*

Introducció al peritatge social per a educadors i educadores socials (16h)

6, 13, 20 i 27 de novembre, de 16 a 20 h.

Seu del CEESC a Tarragona.

C: 50€ / NC: 80€ / A: 65€

La figura de l'educador/a social com a perit/a social cada vegada és més requerida per les diferents instàncies judicials per aportar els seus coneixements especialitzats sobre aspectes socials vinculats a la causa processal jutjada. En aquest curs introduïrem el professional en la pràctica forense i establim les diferències entre l'informe social i el dictamen social pericial o forense emès per educadors i educadores socials.

A càrrec de: Laura Crous, *diplomada en Treball Social. Màster en Psicologia forense i peritatge psicològic.*

El treball comunitari, un eix per a la transformació dels barris i les persones (12h)

14, 21 i 28 de novembre, de 10 a 14h

Seu del CEESC de Girona.

C: 40€ / NC: 55€ / A: 50€

Analitzarem i donarem eines i metodologies per implementar el treball comunitari en els projectes que desenvolupem com a educadors socials tant des dels equipaments, com dels espais educatius, el carrer o el barri. La nostra voluntat és que al final de la formació puguem dissenyar i tenir mètodes per poder portar a terme projectes comunitaris en els nostres projectes.

A càrrec de: Celia Premat, *educadora social, col·legiada 6915, especialista en dinàmiques comunitàries.*

La mediació de conflictes a les organitzacions (20h)

20 i 27 de novembre, i 4, 11 i 18 de desembre, de 10 a 14h.

Seu del CEESC a Barcelona.

C: 60€ / NC: 85€ / A: 75€

Proporcionem coneixements, tècniques i eines per abordar els conflictes dintre de les organitzacions i, alhora, per valorar els conflictes com a oportunitats de canvi i de transformació. Mitjançant metodologies participatives, prendrem com a referència la construcció conjunta del coneixement a través de dinàmiques de grup per a l'assimilació de continguts mitjançant el treball pràctic i actiu.

A càrrec de: Carol Pinilla, *experta en mediació organitzacional, familiar i comunitària.* Montse Mir, *experta en mediació en organitzacions no lucratives.*

Educació Social i Escola: reptes i oportunitats (16h)

20 i 27 de novembre, 4 i 11 de desembre, de 16 a 20h.

Seu de CEESC a Barcelona.

C: 50€ / NC: 70€ / A: 60€

Coneixerem l'àmbit escolar de primària i secundària en relació amb les seves finalitats, estructura, funcionament i agents que en formen part; reflexionarem sobre les noves necessitats i reptes de l'educació escolar i dels seus agents educatius, i coneixerem les realitats en les quals es troba l'educador/a social en els centres educatius així com les funcions i responsabilitats que pot desenvolupar a partir de les seves competències professionals.

A càrrec de: David Bernal, Rosa Guitart i Lluís Vila, *membres del Col·lectiu professional d'Educació i Escola del CEESC.*

TALLER: Gestió de conflictes i mediació. Com afrontar una situació de dol (4h)

24 de novembre, de 10 a 14h.
Grup d'Esplai Blanquerna a Tortosa.
C: 10€ / NC: 35€ / A: 20€

Aquesta temàtica neix de la inspiració de les pròpies experiències viscudes per les docents. L'objectiu del taller és obrir una mirada des de la perspectiva de la Resolució dels Conflictes i de la Resiliència per ajudar i oferir eines als professionals del Tercer Sector que es trobin en situacions de pèrdues emocionals o de mort.

A càrrec de: Francesca Ferrari, educadora social, col·legiada 1145. Membre del Comitè Assessor del Centre Mediació de Catalunya. Elena Márquez Losada, sociòloga i mediatra. Amiga del CEESC A162.

Conflicte i infància: un abordatge pràctic i sistèmic (8h)

26 i 28 de novembre, de 10 a 14h.
Centre Cívic de la Mariola a Lleida.
C: 25€ / NC: 40€ / A: 30€

Es presenta una proposta metodològica des d'una mirada sistèmica i, per tant, des de la visió del conflicte no enfocat en el nen si no en el funcionament del seu sistema de relació. S'ofereix un banc de recursos i d'activitats que poden ajudar i facilitar als educadors i monitors a canvis d'actituds.

A càrrec de: Toni Rubio, educador social, col·legiat 9680, especialista en infància i adolescència. Esteve Torregrossa, educador social col·legiat 9194, especialitzat en treball amb famílies amb infants i adolescents.

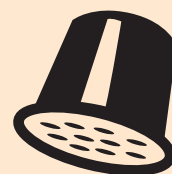
Sexe, drogues i prevenció (4h)

28 de novembre, 16 a 20h.
Seu de CEESC a Barcelona.
C: 10€ / NC: 20€ / A: 15€

Aquesta formació pràctica pretén capacitar les i els professionals que treballen amb adolescents sobre la necessitat de conèixer els riscos associats al consum de drogues, principalment l'alcohol i el cànnabis així com l'ús de les mateixes a l'hora de mantenir relacions sexuals i responsabilitzar la gent jove sobre els seus consums i les seves relacions sexuals evitant el mínim de riscos i fomentant el màxim de plaer.

A càrrec de: Lupe García, educadora social i sexòloga.

CÀPSULES D'EDUCACIÓ SOCIAL

Introducció a la intervenció social amb víctimes de tràfic d'éssers humans amb finalitats d'explotació sexual

Dijous, 20 de setembre a les 18.00h, a la seu social a la seu social del CEESC.

Aquesta Càpsula formativa vol fer una petita introducció en la intervenció amb víctimes de tràfic d'éssers humans amb finalitats d'explotació sexual en què, de forma exploratòria, s'explicaran alguns dels àmbits relacionats com, per exemple, la conceptualització i legislació relativa al tràfic d'éssers humans amb finalitats d'explotació sexual (TEHFS).

A càrrec de: Catarina Alves, llicenciada en Política Social amb especialització en Intervenció Psicosocial amb població immigrada i refugiats.

Aspectes clau per millorar la intervenció socioeducativa amb infants i adolescents no acompanyats procedents del Marroc

Dijous, 27 de setembre, a les 18.00h, a la seu del CEESC a Girona.

Plantejarem un seguit d'aspectes a tenir en compte per entendre millor la situació d'infants i adolescents no acompanyats procedents del Marroc, abordant la procedència i l'arribada, la tasca socioeducativa, així com els aspectes més controvertits que els envolten.

A càrrec de: Mohamed el Bouhali, diplomada en Educació Social amb experiència amb joves en situació de risc d'exclusió social.

- C** Persones que són membres del CEESC o d'entitats amb què el CEESC té convenis.
- A** Persones aturades no membres del CEESC.
- NC** Resta de persones.

FULL INFORMATIU #PERSPECTIVES18 PATOLOGIA DUAL COORDINACIÓ AMB LES UNIVERSITATS FORMACIÓ TARDOR JORNADA INFÀNCIA ACTIVITATS #DIAES BON ESTIU!

COL·LEGI D'EDUCADORES I EDUCADORS SOCIALS DE CATALUNYA

SEU SOCIAL

Aragó, 141-143, 4
08015 Barcelona
Tel. 934 521 008
ceesc@ceesc.cat

GIRONA

Ibèria, 4, baixos
17005 Girona
Tel. 972 249 276
girona@ceesc.cat

CAMP DE TARRAGONA

Pau Claris, 2
43005 Tarragona
Tel. 977 104 081
tarragona@ceesc.cat

TERRES DE L'EBRE

Ramón Berenguer IV, 11
43500 Tortosa
Tel. 977 770 177
terresdelebre@ceesc.cat

LLEIDA

Rambla Ferran, 32
25007 Lleida
Tel. 973 289 434
lleida@ceesc.cat

